

Ra's Kraabiel

VOOR NEDERLANDSTALIGEN IN OMAN

INTERVIEW

met **Erwin Koeman**

naar de **Sulphur Springs**

One-way ticket
Salalah - Muscat

December 2019
JAARGANG 35 / 1

DUIK HET NIEUWE JAAR IN !

Oliebollen, erwtensoep en warme chocolademelk

Vrijdag 10 januari 2020

14.00-16.00

RAHRC Strand (onder de boat bar)

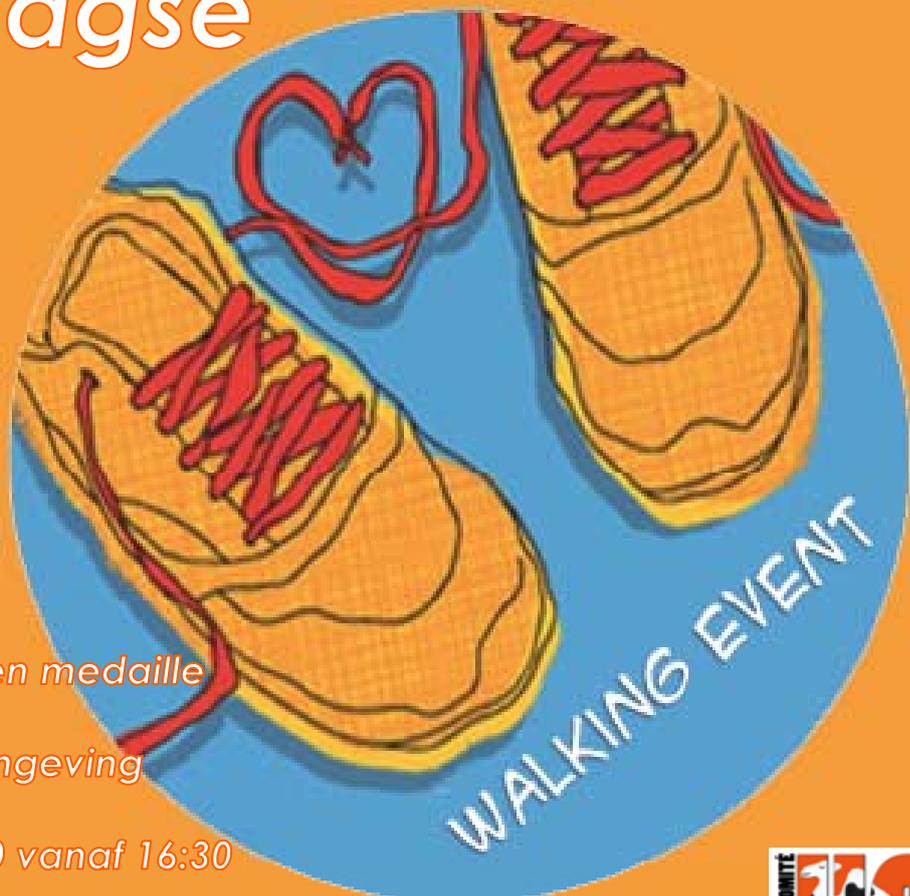
Toegang gratis

(alcoholische drankjes voor eigen rekening)

Geen lid van de club? Meld je dan aan via de link (volgt)

Avond4daagse 2020

WIE Iedereen

WAT 4 x lopen voor een medaille

WAAR PDO Kamp en omgeving

WANNEER 8 – 12 maart 2020 vanaf 16:30

Wil je meer informatie of je aanmelden als vrijwilliger (klaar-over, EHBO, koek-en-zopie) neem dan contact op met:
Edward Rademaker 95921102, Lidewij Schellevis 93838583, Marianne Staal, Diederik van Erp, Layla Kerkhoff

Redactie

Voor je ligt weer een Raskrabbel vol leuke en interessante verhalen, ervaringen en (foto)reportages voor en door Nederlandstaligen in Oman. Deze keer zelfs een extra dikke wintereditie omdat er maar twee in plaats van drie nummers uitkomen dit schooljaar.

Het zijn drukke tijden voor het nationale Omaanse voetbalteam. Naast de kwalificatiewedstrijden voor het WK wordt ook gespeeld om de Gulf Cup. In deze Raskrabbel lees je een kennismaking met de nieuwe coach van het nationale Omaanse voetbal-elftal: Erwin Koeman.

Mocht je al bezig zijn met het maken van vakantieplannen voor volgend jaar, dan hebben wij twee tips: rijden van Muscat naar Salalah of een lang weekend naar Athene en omstreken. En hoe kies je de juiste school als je met tieners terugkeert naar Nederland? Oud-redactielid Barbara vertelt over haar ervaringen. Verder in dit nummer natuurlijk onze vaste rubrieken en fotoreportages van de zwemvierdaagse en de aankomst van Sinterklaas op het strand van de PDO Club.

In de zomer van 2020 zal de huidige redactie afscheid nemen. Dus bruis je van de ideeën, fotografeer je graag, kun je leuke stukjes schrijven of ga je liever op zoek naar adverteerders? Meld je dan aan bij één van ons of e-mail naar: raskrabbel@hotmail.com en word onderdeel van de nieuw te vormen redactie zodat we iedereen kunnen inwerken bij het volgende nummer.

Namens het hele team wensen wij je fijne feestdagen en tot volgend jaar.

veel leesplezier!

Deadline kopij volgend nummer: 27 februari 2020

De Raskrabbel is een tijdschrift voor alle Nederlandstaligen in Oman en verschijnt driemaal per jaar.

Heb je een leuke bijdrage voor de Raskrabbel? Lever dan per mail - raskrabbel@hotmail.com - je tekst aan in een Word-document. We houden circa 450 woorden per pagina aan, dan is er nog wat ruimte voor foto's. Afbeeldingen graag apart aanleveren in hoge resolutie (300 dpi) als jpg, tiff of eps-bestand. De redactie van de Raskrabbel neemt in principe de aangeleverde stukken integraal over. Zij behoudt zich echter het recht voor om teksten aan te passen. Teksten worden gecontroleerd op grammatica en spelling.

De redactie en het Holland Comité accepteren geen enkele aansprakelijkheid voor schade ontstaan door informatie aangeboden in de Raskrabbel, of door onvolledigheid op welke manier dan ook. De redactie is niet aansprakelijk voor de inhoud van de onder auteursnaam opgenomen artikelen, noch voor de juistheid van de advertenties.

Kostenloos aan te vragen in Oman via het e-mail adres: raskrabbel@hotmail.com

HOOFDREDACTIE
Lydia Venema

REDACTIE
Monique Smits

CORRECTIES
Monique Smits
Lydia Venema

LAY-OUT
Linde Harpenslager

DISTRIBUTIE
Agustina Kamerbeek

**FINANCIËEL BEHEER
EN ADVERTENTIES**
Gijs Hemink

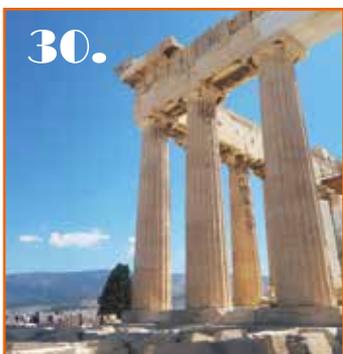
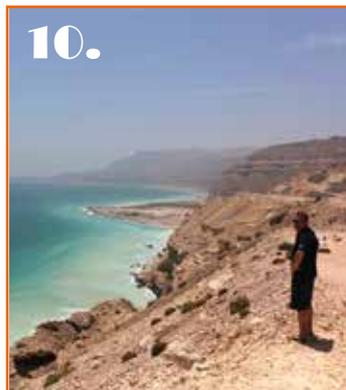
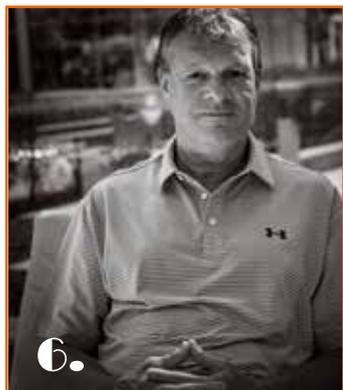
WEBSITE
www.nederlandersinoman.com

ADVERTEERDERS
KLM, BB&L en Henk Vriesman

DRUKWERK
Mazoon Printing

Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door het Holland Comité.

Inhoudsopgave

vaste rubrieken

- 3. Voorwoord
- 4. Inhoudsopgave
- 5. Holland Comité
- 14. Ambassadenieuws
- 16. Adresjes van...
- 18. Restaurant review
- 19. Waarvoor kom je terug?
- 20. Mijn baan in Oman
- 32. Junior Reporters
- 35. ZwemABC Muscat
- 38. Vanuit Sohar
- 40. LanguageOne
- 45. Financiële perikelen
- 47. Prikbord

Reportages

- 6. Interview met Erwin Koeman
- 10. Reisverslag Oman
- 12. Resultaten enquête Holland Comité
- 22. Muscat Speedway
- 26. Muscat Landscaping
- 30. Reisverslag Athene
- 34. Restaurant review Sohar
- 42. Terug naar de schoolbanken in NL

Aankondigingen en foto's

- 2. Nieuwjaarsduik
Avondvierdaagse
- 24. Zwemvierdaagse
- 29. Pub-Quiz
Kick-off party
- 36. Intocht Sinterklaas

FOTO VOORPAGINA

Zonsondergang vanaf Jebel Akhdar
Aangeleverd door Linde Harpenslager

Beste Nederlandstaligen,

We zijn alweer begonnen zoals je gemerkt hebt. De Kick-Off Party was een mooi begin van het nieuwe jaar, veel kinderen hebben de Zwem4Daagse voltooid en Sinterklaas heeft Muscat bezocht. En de Raskrabbel is er natuurlijk weer. Net voor de zomer hebben trouwens nog zeven kinderen hun zwemdiploma('s) gehaald bij het ZwemABC, belangrijk voor zwemplezier en veiligheid. Het is wel jammer dat we het Rolling Dinner moesten afblazen omdat er te weinig aanmeldingen waren.

Vorbereidingen voor de andere activiteiten zoals de nieuwjaarsduik (10 januari), het Kinderfeest (1 februari), Dutch Night (6 maart), de Avond4Daagse (8-12 maart) en het cabaret (september) zijn in volle gang. We hebben dus na een jaar afwezigheid weer een Avond4Daagse. Dit is een goed moment om alle vrijwilligers nog eens te bedanken voor hun geweldige inzet!

Het vinden van voldoende vrijwilligers gaat helaas wat moeizamer dan voorgaande jaren wat waarschijnlijk te maken heeft met het teruglopend aantal Nederlanders in Oman. Dit was een van de redenen om meer inzicht te krijgen in de waardering voor de activiteiten van het Holland Comité en mogelijke suggesties voor verbetering middels een enquête. De resultaten kun je verderop in deze Raskrabbel vinden. Uit de opmerkingen blijkt dat het HC nog vaak als een PDO-instantie wordt gezien. Dit is wel te begrijpen omdat in het verleden de Nederlandse gemeenschap in Oman voornamelijk bij PDO werkzaam was. Maar dat is inmiddels flink veranderd. De laatste jaren zijn zowel het aantal expats bij PDO gestaag afgenomen als het aantal Nederlanders bij andere bedrijven gestaag toegenomen. Op dit moment is de niet-PDO-groep zelfs het grootst.

Omdat het HC een onderdeel is van het RAHRC (PDO-Club) moeten de meeste activiteiten daar ook plaatsvinden maar de activiteiten zijn bedoeld voor alle Nederlanders. Het HC probeert de drempel voor niet-PDO'ers om het RAHRC te bezoeken verder te verlagen door de toegangsprijs voor leden en niet-leden gelijk te maken ondanks de toeslag die het RAHRC vraagt voor niet-leden. De Club heeft trouwens aangekondigd een websysteem te introduceren om kaartjes te bestellen zodat het niet meer nodig is om naar het RAHRC te komen om kaartjes te kopen. Als we als HC nog meer kunnen doen, laat het ons weten!

Bop en Emily gaan terug naar Nederland en ik wil ze hartelijk bedanken voor al hun werk in het HC-bestuur en geweldige ondersteuning van heel veel HC-activiteiten in de afgelopen jaren. Het ga jullie goed!

Programma:

10 januari	Nieuwjaarsduik
1 februari	Kinderfeest
6 maart	Dutch Night
8-12 maart	Avond4Daagse
Mei	Pubquiz

Juun van der Horst

Voorzitter Holland Comité

Je kunt ons bereiken via hollandcomite@gmail.com
of via de website nederlandersinoman.com

Het Holland Comité wordt gesponsord door:

AL BUSAIDY, MANSOOR JAMAL & CO.
—BARRISTERS & LEGAL CONSULTANTS—

شل عُمان
Shell Oman

GRAND | HYATT
MUSCAT

شركة مجان للشحن والتقليبات ش.م.م.
MAJAN SHIPPING & TRANSPORT CO. L.L.C.

oman
OASIS
BALANCED DRINKING WATER
واقتة
مياه شرب متوازنة

oua
bringing more to life

Voorzitter Juun van der Horst

Secretariaat Emily Velberg

Penningmeester Gijs Hemink

Techniek & Opbouw Bop Velberg, Diederik van Erp

Impresariaat Sandra Rietdijk, Evelien Klunder

Ambassade Bart Beltman

Raskrabbel Lydia Venema

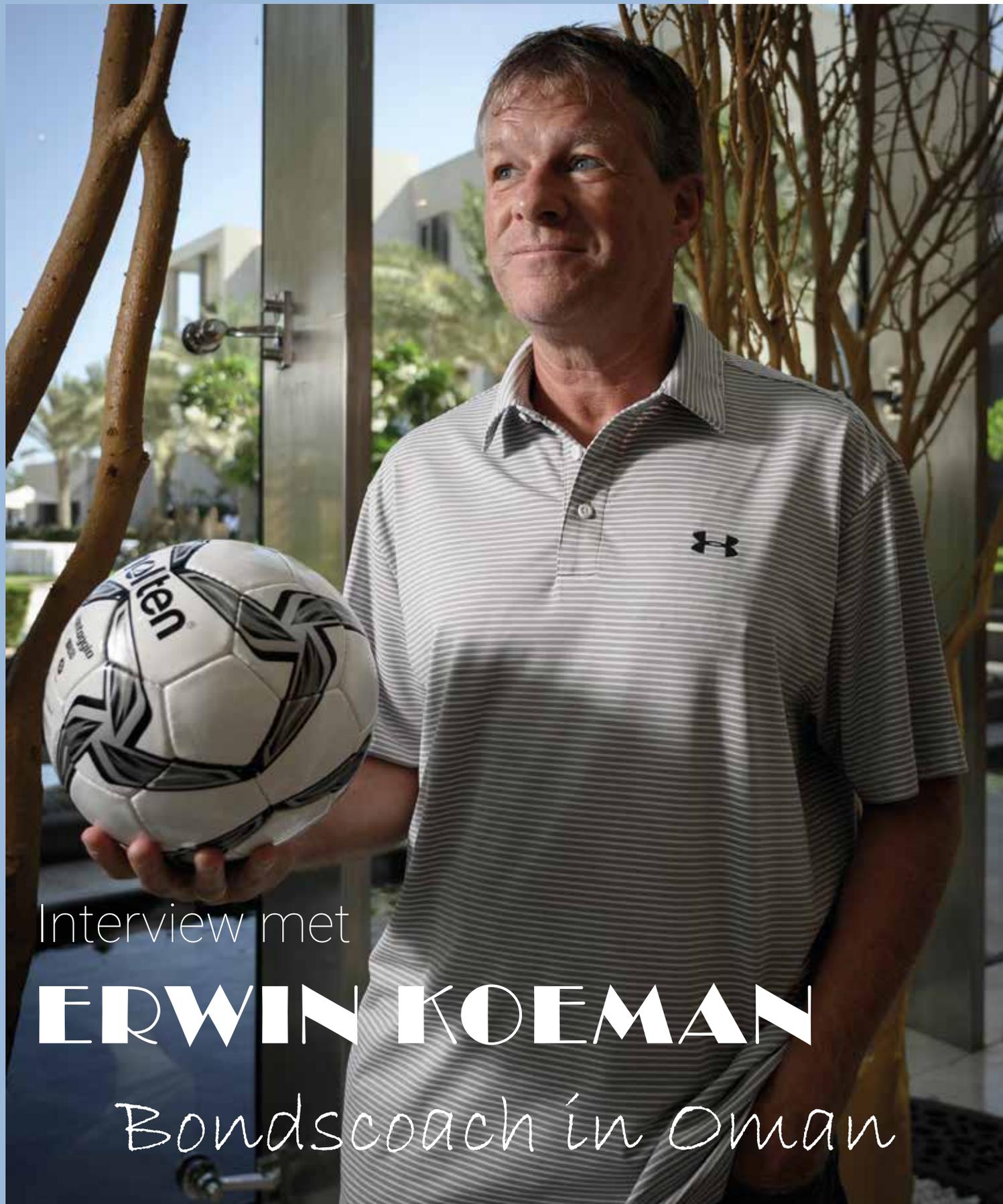
Dutch Night Jacobien Haeser

Kinderfeest Daniella Thuysman, Dina Eltaie en Juun van der Horst

Zwem ABC Muscat Jacobien Haeser

Sinterklaas Jose van Koppen

Avondvierdaagse Edward Rademaker

Interview met

ERWIN KOEMAN

Bondscoach in Oman

*Door Monique Smits
Foto's door Hil van der Waal*

Erwin Koeman is sinds maart 2019 bondscoach van het nationale voetbalteam van Oman. Zijn carrière is indrukwekkend. Zelf zegt hij met een voetbal geboren te zijn.

Als voetballer debuteerde hij bij FC Groningen. Hij speelde verder bij PSV en KV Mechelen waarmee hij in 1988 de UEFA Super Cup en de Europacup II won. Bij het Nederlands elftal debuteerde hij in 1983 bij Kees Rijvers. Hij heeft 34 interlands gespeeld. In 1988 won hij met het Nederlands elftal het Europees kampioenschap na een spannende finale (2-0) tegen de Sovjet-Unie. Nederland stond op zijn kop.

Als trainer begon hij bij RKC Waalwijk. Daarna ging hij naar Feyenoord, FC Utrecht en Eindhoven. Hij is bondscoach geweest voor Hongarije, heeft met zijn broer in de Premier League gewerkt bij Southampton en Everton. Voordat hij naar Oman kwam werkte hij als coach voor Fenerbahçe in Turkije.

Erwin Koeman komt uit een voetbalfamilie. Ook zijn vader en broer Ronald waren profvoetballers. Ronald kennen we nu als bondscoach van het Nederlands elftal.

Erwin Koeman is in 1961 in Zaandam geboren. Als peuter verhuisde hij naar Groningen. Hij is getrouwd en heeft twee kinderen.

Ik ontmoet Erwin Koeman in de lobby van het Kempinski Hotel. Een vriendelijke, goedlachse man, casual gekleed. Erwin woont in een appartement in deze buurt, zodat hij snel bij het Seeb-stadion en het gebouw van de Federatie kan zijn. Het grootste gedeelte van de acht maanden die hij nu bondscoach is, verblijft hij in Oman. Hij besteedt veel tijd aan het kijken naar wedstrijden in Oman. Daarnaast volgt hij alle uitslagen over de hele wereld, inclusief die van het Nederlandse elftal en van het Europese voetbal. Als hij vrij is pakt hij de auto en rijdt een rondje naar bijvoorbeeld Al Bustan, Qurum of gaat zwemmen of joggen: "Het lichaam vraagt om activiteit".

Zijn familie woont in Nederland. Volgende week komen zijn vrouw en zoon op bezoek. Dan heeft hij helaas weinig tijd voor ze want er staan een paar belangrijke wedstrijden op de agenda.

Welke wedstrijden bezoek je in Oman?

"Ik wil de wedstrijden uit de Omaanse voetbal-league zien omdat ik daar spelers uithaal voor het nationale team. Ik ben nu drie keer in Salalah geweest. Ook in Sohar en Sur heb ik gekeken. Vanavond ga ik in Seeb kijken. Daar spelen drie teams.

Ik houd alles bij wat ik doe. In mijn wereld is er heel snel kritiek. Ik wil laten zien dat ik mijn job goed uitvoer. Ik moet de spelers zien voetballen. Ik wil de spelers vinden. Ik heb bijvoorbeeld twee Omaanse jongens die in Qatar spelen hiernaartoe

gehaald. Ik zou wat vaker het vliegtuig naar Nederland kunnen pakken, maar ik voel me verantwoordelijk."

Oman heeft onder jouw leiding al een paar mooie resultaten behaald. Hoe schat je de kansen op kwalificatie in voor het WK in Qatar in 2022?

"Als je voetbalt dan wil je winnen. Ik ben heel realistisch. Je probeert het altijd. Als ik puur kijk naar de kracht van de competitie dan is het moeilijk. We gaan er wel voor. In Europa zijn er veel meer faciliteiten: een gym, sportvelden, gekwalificeerde mensen. Als we in Oman wat willen dan zullen we in die faciliteiten moeten groeien. Mijn staf is daarover in gesprek met de Federatie."

Wat zijn verder je doelen voor het Omaanse team?

"Ik heb de verantwoordelijkheid om te kijken naar jonge talenten die de toekomst voor het Omaanse team kunnen worden. Mijn voorganger Pim Verbeek heeft goede jongens aangesteld. Ik heb wat jongere talentvolle jongens erbij gehaald die ik probeer op te stellen. Het is makkelijk om de meer geroutineerde jongens op te roepen. Zelf stond ik op mijn 16e/17e al in het eerste elftal. Dan heb je wel oog voor jongere spelers. Of ze hard werken, of ze willen. Inmiddels heb ik een kleine veertig wedstrijden bekeken op zoek naar nieuw talent. Mijn eerste assistent heeft veel verstand van het Omaanse voetbal. Hij maakt me wegwijs. We kijken naar de eerste elftallen en zijn ook op zoek naar teams onder de 19 jaar. Er is hier heel veel talent maar het gaat er ook om hoe je de jeugd begeleidt. In Europa zijn we verwend. We hebben gekwalificeerde mensen, financieel is het goed geregeld, de velden zijn goed, er is begeleiding voor de jeugd. Bij elk weertype kun je voetballen."

Wat vind je van de Omaanse spelers?

"Ik heb een grote waardering voor de spelers. Ze werken keihard, zijn leergierig en bereid om te luisteren. Veel voetballers uit Europa kunnen hier een voorbeeld aan nemen. Ze hebben een geweldig karakter. Ze gaan echt tot het uiterste. De spelers zijn professioneel maar hebben geen professionele status. Ze krijgen wel betaald maar dit is geen Europa.

Ik ben hier niet om alles te veranderen. Ik ben in gesprek met de Federatie, de Federatie bepaalt uiteindelijk wat er gebeurt. Daar zijn we afhankelijk van."

"Uiteindelijk moet je de slingers zelf ophangen"

Hoe is je staf samengesteld?

"Ik heb een Nederlands-Engelse jongen meegenomen naar Oman die twee keer per week een gezamenlijke training in de gym verzorgt. Dat is nodig. De spelers zijn niet 100% fit. Elke wedstrijd gaat er wel iemand met kramp van het veld.

In mijn staf zitten verder medische mensen en assistenten uit Oman, Oekraïne, Slowakije, Algerije en Tunesië. Ze werken al zeven à acht jaar bij de Bond en zijn goed op elkaar ingespeeld. Het zijn aardige mensen die me graag willen helpen. De spelers kennen elkaar ook heel goed. Het is een beetje een vriendenteam."

Hoe vaak trainen jullie?

"Het mooiste zou zijn om met deze groep elke dag te trainen. Dan weet ik zeker dat ze met 100% vooruit zouden gaan. In de praktijk is dat niet mogelijk. De spelers trainen met hun eigen teams. Ik heb contact met de clubs en de spelers en probeer bij te houden hoeveel minuten per week ze spelen en trainen. De fitheid van de spelers is het allerbelangrijkste om te kunnen presteren. Ik heb twaalf spelers uit het Army Team. Zij zijn fit maar doen juist weer te veel. Zo is er altijd wel wat. Ik probeer in moeilijke situaties het positieve te blijven zien en naar een oplossing te zoeken.

We hebben regelmatig trainingskampen. In september, oktober en november zijn we tien dagen bij elkaar. Daarna pas weer in maart en juni. In juli

trainen we twee à drie weken in Duitsland om fit te zijn voor de kwalificatiewedstrijden die al begin september starten. Na de kwalificatiewedstrijden in november gaan we direct door om ons voor te bereiden op de Gulf Cup die in Qatar gehouden wordt."

Wat zijn de mooiste momenten uit je voetbalcarrière?

"De mooiste momenten uit mijn voetbalcarrière zijn de Europacup II met KV Mechelen en het Europees Kampioenschap in 1988. Ik heb geen kamer vol met foto's en bekens. Zo ben ik niet. Ik ben er wel trots op dat ik dit heb meegemaakt. Uiteindelijk zijn we nog steeds de generatie die een prijs heeft gewonnen. Het was onvergetelijk. Er waren nog geen sociale media maar in het hotel zagen we op tv wat er zich in Nederland afspeelde, hoe groot het was. Bij terugkomst was het onbeschrijfelijk wat we meemaakten. Je leeft in een roes, je geniet er echt van. Maar ook denk je: morgen ga ik op vakantie en over drie weken begint het nieuwe seizoen."

Wat zijn de mooiste momenten als trainer/coach?

"RKC was mijn eerste club als coach en daarom bijzonder. Feyenoord was mijn eerste grote club. Het was extreem moeilijk. Het gaat vooral om het oplossen van problemen. Dat is het echte trainerschap. Je komt jezelf tegen. Als er geen succes is dan spreekt men al snel van een crisis. Ik heb er veel geleerd.

In Engeland werkte ik in de Premier League. De druk is daar enorm. Ontslag, daar moet je tegen kunnen. Ik weet dat het altijd goed komt, dat ik altijd weer werk vind.

Als clubtrainer vraag je je elke seconde af: hoe maak ik het beter? Bij de opleiding wordt gevraagd of je zeker weet of je trainer wilt worden. Maar het is een verslaving. En de kachel moet toch blijven branden."

Hoe combineer je werk en privéleven?

"Ik heb weinig tijd voor mijn gezin. Mijn vrouw is ook een sportfanaat. Als voetballer moet je een onafhankelijke vrouw treffen. Ik heb een zoon van 29 en een dochter van 27. Mijn zoon heeft ook gevoetbald maar is gestopt vanwege knieproblemen. Hij is nu fieldproducer bij Fox voor de Eredivisie en de Champions League. Ook werkt hij als begeleider bij voetbalmakelaar SEG.

Mijn dochter heeft epilepsie gehad waar ze gelukkig overheen is gegroeid. Ze werkt in de bediening bij een kloosterpaviljoen dat is opgezet voor mensen met een beperking. Ze heeft het altijd heel

"Veel Europese voetballers zouden iets kunnen leren van het karakter van de Omaanse spelers"

druk en het gaat goed met haar. Mijn dochter heeft in haar jeugd een fantastische begeleiding gekregen. Ze is daardoor gegroeid als mens. Ik heb veel waardering voor mensen in de zorg en het onderwijs.

Met mijn broer heb ik regelmatig telefonisch contact. We praten veel over voetbal. Bij het Omaanse voetbal heeft hij geen beeld zoals ik dat heb bij het Nederlandse voetbal en kan daar dus weinig over vertellen."

Wat vind je van Oman? Hoe kijk je aan tegen werk in het buitenland?

"Ik houd van de buitenlandse avonturen. Het verrijkt je als mens het geeft een andere levenservaring. Voor geen goud zou ik dat willen missen.

Ik ervaar Oman als heel prettig. De mensen zijn vriendelijk en qua weer is het geweldig.

De wadi's, de forten, de immens grote kustlijn. Het is een veilig land. Dat lees ik, zie ik en merk ik. Voor kinderen lijkt het me hier heerlijk."

Hoe ga je om met bekendheid?

"Ik ben wel iets meer bekend nu ik hier iets langer ben. Ik voel mezelf vrij. Laat mij maar lekker mijn gang gaan, daar ben ik aan gewend. Veel meer mensen kennen mijn broer.

Ik denk dat in Nederland de meeste mensen niet weten dat ik in Oman zit en dat vind ik goed. Uiteindelijk moet je de slingers zelf ophangen, zeker in deze harde tijd van sociale media. Je moet zelf iets van het leven maken. Ik houd alles bij in de wereld. Er is zoveel ellende. Dan ben ik blij met mijn gezin. Ik heb af en toe twee uurtjes heimwee, dat is alles, maar we zijn wel allemaal gezond. Ik probeer ervan te genieten."

Krijg je als bondscoach een bijzondere behandeling in Oman?

"Ik krijg in Oman geen speciale behandeling. Ik ben zelf op zoek gegaan naar een huis, zoals ik in andere landen ook deed. Ik neem de cultuur zoals het is. Vorige week werd er bijvoorbeeld gemeld dat ik een interview voor de tv van Qatar had. Dan wordt er niet gevraagd of ik misschien een training heb.

In het team ben ik als trainer de baas. Daarbuiten is het: doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg."

One-way ticket

'Shuwaymiah blijft een onvergetelijke plek!'

Vakantie in eigen land is altijd een goede optie wanneer je in Oman woont! Zeker als je van off-road rijden en kamperen houdt. Wat dat betreft wonen we echt in een walhalla. Nou moet ik wel eerlijk bekennen dat door de jaren heen onze tripjes zeker veranderd zijn hier in Oman. Konden we vroeger de kids overal mee naar toe slepen. Zaten ze uren zoet op de achterbank te hobbelen en gingen we met gemak op 5, 6 of 7-daagse kampeertrip... times have changed. Inmiddels zijn het de honden die ongeduldig klaar staan als de auto wordt ingepakt voor een kampeertrip en mompelen de tieners zuchtend: 'Serieus? Moeten we echt mee? En hoeveel nachten zijn we dan weg?'

Afgelopen voorjaarsvakantie wilden we toch echt weer eens een ouderwetse roadtrip naar Salalah maken. Maar het was ons wel duidelijk dat we onze strategie moesten veranderen indien we niet een hele week met een chagrijnige achterbank wilden rondtoeren. Al jaren had ik een contact in mijn telefoon staan; 'Mr. Ginu, transport to Salalah'. Ooit via via verkregen. Mr. Ginu werkt als planner voor een transportbedrijf dat dagelijks met grote trucks vanuit Muscat naar Salalah rijdt om Salalah te bevoorraden. Meestal zijn de opleggers vol op de heenweg en gaan ze zo goed als leeg terug. Voor de schappelijk prijs van 40 rial (enkele reis) kun je je auto (onverzekerd) laten vervoeren. Met die optie in gedachte kun je dus je reis naar Salalah heel handig veel aantrekkelijker maken door wel langs de mooie kust af te zakken en niet dat lange eentonige stuk terug door de woestijn via route 31 te hoeven. Die gedachte gaf ons puberouders moed en dus klommen we in de telefoon.

Mr. Ginu bleek alleraardigst en 'no problem, no problem' was zijn motto. Wanneer wilden we onze auto op transport hebben en welke kant op; Muscat - Salalah of juist andersom? Euh... andersom in ons geval - 'No problem! Just call our office in Salalah.'

Zo gezegd, zo gedaan. Ook de contactpersoon daar was allervriendelijkst en behulpzaam. Enig struikelblok was het tijdsbestek. Belden wij braaf twee weken van tevoren, de goede man dacht dat we binnen twee dagen voor z'n deur zouden staan. 'Call me back just two days before you reach Salalah.' Ach ja, het voordeel van enkele jaren in het Midden-Oosten wonen is dat je zelf 'Inshallah' zeer goed en geduldig leert toepassen en dus inderdaad je auto inpakt, vliegtickets boekt voor de terugweg en op weg gaat.

Dus daar gingen we. One-way roadtrip to Salalah met pubers inclusief basic kamperen en hotelluxe. De eerste etappe is Muscat - Duqm. We beginnen onze roadtrip met een hotelovernachting in het Park Inn Hotel in Duqm. Ze hebben er een zwembad, chalets met twee slaapkamers, woonkamer met kitchenette en wifi (pubers blij). Ook de dagschotel met Omaanse kreeft ging erin als koek. De volgende dag semi uitslapen en aanschuiven bij het ontbijtbuffet viel goed in de smaak bij de jeugd. Na nog een dip in het zwembad checken we pas om twaalf uur uit en na een bezoekje aan de beroemde rockgarden van Duqm kunnen we weer op pad. Onze dagetappe is een korte want onze volgende overnachtingsplek is op slechts anderhalf uur rijden vanaf Duqm; Ras Markaz.

Ras Markaz heeft een prachtig uitgestrekt strand met dramatische hoge zandsteen kliffen. De plek stond al enige tijd hoog op ons kampeerlijstje en we hebben begrepen dat we haast moeten maken aangezien er bovenop de kliffen een olie-opslagterminal wordt gebouwd. Inderdaad blijkt dat het geval bij aankomst maar het strand is nog steeds toegankelijk voor vissers en andere bezoekers. Het is een adembenevende plek om te kamperen en we zijn blij dat we het nog enigszins ongerept aantreffen. Oman verandert in rap tempo dus teleurstellingen liggen op de loer.

Gelukkig worden we de volgende dag als we onderweg zijn naar wadi Shuwaymiah blij verrast als

Salalah - Muscat

we besluiten om op route 41 een omweg te nemen langs de kleine kustweggetjes bij Sharbitat en Manji. Via een graded track komen we uit bij een prachtig ongerept stuk kust met hagelwitte stranden en turquoise blauwe wateren. Verder rijdend over een stoffig weggetje door heuvels en zandsteenformaties komen we duidelijk steeds meer in de buurt van het o zo herkenbare landschap van Shuwaymiah. En of je nu voor de eerste keer of de tiende keer gaat kamperen in wadi Shuwaymiah; de stille 's nachts, de eerste zonnestrallen op de rotswanden, de hanging gardens, de kamelen die met je auto mee galopperen - Shuwaymiah blijft een onvergetelijke plek! Wel begonnen de eerste barstjes zich te vertonen bij onze pubers na de tweede kampeernacht; 'Slapen we nou vanavond weer in een hotel?'

Maar nee, de prachtige kustweg via Hasik naar Mirbat lag nog op ons te wachten en het was al even geleden dat we die gereden hadden dus daar gingen we nog even rustig de tijd voor nemen. Enig protest kwam uiteraard wel van de achterbank. Gelukkig draaien pubers ook wel weer bij als ze al rijdend kunnen bijslapen, ff kunnen gamen, op tijd worden bijgevoerd en zo nu en dan een vlog de wereld in kunnen sturen als teken van leven aan vrienden. En zo konden we er nog een nacht kamperen uitslepen. Ditmaal bovenop het plateau bij Mirbat waar je een prachtig uitzicht hebt over het laagland en de kust. Inmiddels ook een telefoontje gepleegd met de transportman in Salalah om te vertellen dat we de volgende dag in Salalah zouden arriveren. ('No problem, you can drop by the office in the afternoon.')

De laatste etappe naar Salalah brengen we nog even een bezoek aan wadi Darbat en dat blijkt op een doordeweekse dag, zonder hele hordes toeristen best te doen te zijn. Aan het eind van de ochtend rollen we de lobby van de Crowne Plaza binnen en tot vreugde van ons allemaal mogen we alvast inchecken. Pubers spotten een hangplek en een wificode en je hoort of ziet ze niet meer. Voordat we allemaal in de chillmodus schieten, hebben we nog een klusje te klaren; auto opruimen en spullen sorteren want

de auto moet vanmiddag worden weggebracht voor transport terug naar Muscat.

's Middags rijden we naar het centrum van Salalah en daar staat onze transportman al voor zijn kantoor-tje op ons te wachten. Binnen neemt hij plaats achter zijn bureau, samen met een uitgeleefde bank het enige meubelstuk in de ruimte. Beetje aftands doet het wel aan, tel daar als muurdecoratie een vervaagd portret van de Sultan van de jaren stilletjes bij op en you get the picture. Afijn, ondertussen is aan de service van de goede man niets aan te merken en na uitwisseling van de autosleutels, 40 rial contant en een ontvangstbonnetje verlaten we zijn kantoor en nemen een taxi terug naar het hotel. Ons is beloofd dat de auto vanavond wordt geladen en morgenvroeg op transport gaat naar Muscat, alwaar het transport overmorgen op Ghala Industry arriveert.

Terwijl we de volgende dag aan het zwembad liggen te relaxen, denken we uiteraard wel even aan onze auto die ergens tussen Salalah en Muscat vertoeft. Ook maken we grapjes over het feit dat je als transportman voor 40 rial best een goede deal hebt mocht je ter hoogte van Hayma een geïnteresseerde koper treffen voor een volgepakte Toyota Prado..... Afijn, verstand op nul, heb vertrouwen en, Inshallah, onze auto arriveert ongeschonden in Muscat!

Twee heerlijke dagen/nachten spenderen we in Crowne Plaza Salalah en daarna pakken we onze handbagage en gaan op weg naar het vliegveld om de ochtendvlucht van 11.00 uur naar Muscat te pakken. Op het vliegveld tijdens het inchecken gaat de telefoon en daar was Mr. Ginu aan de lijn. 'Your car has arrived in Muscat and is ready for pick-up!' Toet, toet, dat is snel! Na een veilige terugvlucht naar Muscat gaan we even langs huis en daarna meteen door naar Ghala Industry alwaar we onze auto in ongeschonden staat weer krijgen overhandigd. Over snelle en goede service gesproken; wat ons betreft zeker voor herhaling vatbaar!

Mocht je na het lezen van dit verhaal ook interesse hebben in een one-way drive to Salalah, dan kun je Mr. Ginu bereiken op het volgende nummer: + 968 9982 2082.

Enquête Holland Comité van Juni 2019

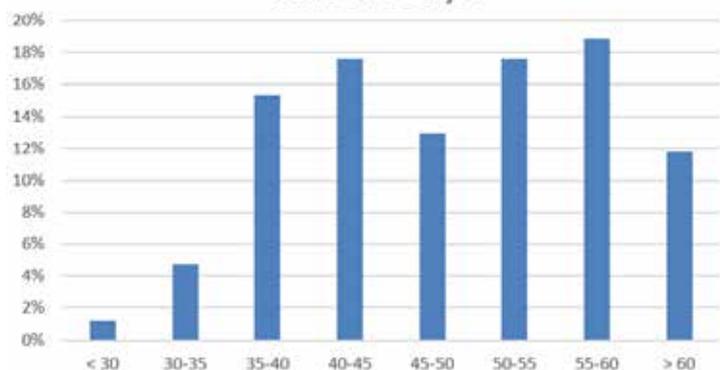
Door Juun van der Horst

In juni heeft het Holland Comité een SurveyMonkey-enquête van twintig vragen uitgestuurd naar alle Nederlanders in het HC-bestand om meer inzicht te krijgen hoe de activiteiten en informatievoorziening van het HC gewaardeerd worden en wat er verbeterd kan worden. Eerst een paar getallen: de enquête is verstuurd naar 250 families (van een of meer gezinsleden) en we ontvingen van 85 deelnemers (34%) een respons wat een redelijk resultaat is voor dit soort enquêtes. Het is moeilijk te controleren of de groep respondenten representatief is voor de hele groep maar het lijkt erop dat dit niet helemaal het geval is omdat meer dan 90% in Muscat woont en meer dan 50% bij PDO werkt (of de partner) terwijl deze percentages in ons bestand een stuk lager zijn. Bijvoorbeeld een kwart van ons bestand werkt bij PDO en niet de helft. Dit moeten we in ons achterhoofd houden bij het analyseren van de resultaten.

Wat hebben we geleerd? Zo'n 60% van de mensen woont korter dan 4 jaar in Oman, 20% tussen 4 en 6 jaar, 10% tussen 6 en 10 jaar en zo'n 10% al langer dan 10 jaar. De leeftijdsverdeling is vrij uniform vanaf 35 jaar en ouder, (zie Figuur 1).

1.

Wat is uw leeftijd?

Van de respondenten woont 95% in Muscat wat vermoedelijk aangeeft dat de respons niet geheel representatief is zoals eerder opgemerkt. Zo'n 43% heeft geen kinderen, 33% alleen kinderen onder de 12, 14% alleen kinderen boven de 12 en 10% zowel kinderen jonger als ouder dan 12 jaar.

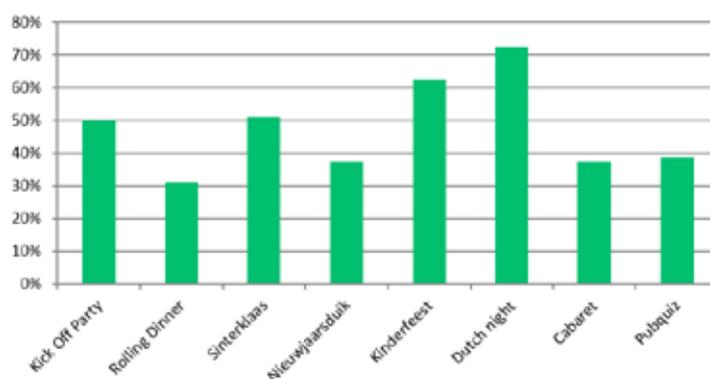
lets meer dan de helft van de respondenten werkt bij PDO terwijl de anderen bij bedrijven werken die maar 1 of 2 keer voorkomen in de reacties plus Shell Oman (4 reacties). 70% is lid van de RAHRC ("PDO-Club") wat de PDO-ers (50%) zijn plus 20% van de andere werknemers.

75% heeft zich in het verleden zelf aangemeld bij het HC om op de distributielijst te komen en dit kunnen we proberen te verhogen.

80 respondenten hebben bij elkaar het afgelopen jaar meer dan 300 HC-evenementen bezocht wat een hoog gemiddelde van bijna 4 evenementen per persoon is wat erop duidt dat de respondenten de meer actieve bezoekers zijn. Bezoek is voornamelijk aan het Kinderfeest, Dutch Night, de Kick-Off Party en Sinterklaas (zie Figuur 2).

2.

Welke HC-activiteiten heeft u het afgelopen jaar bezocht?

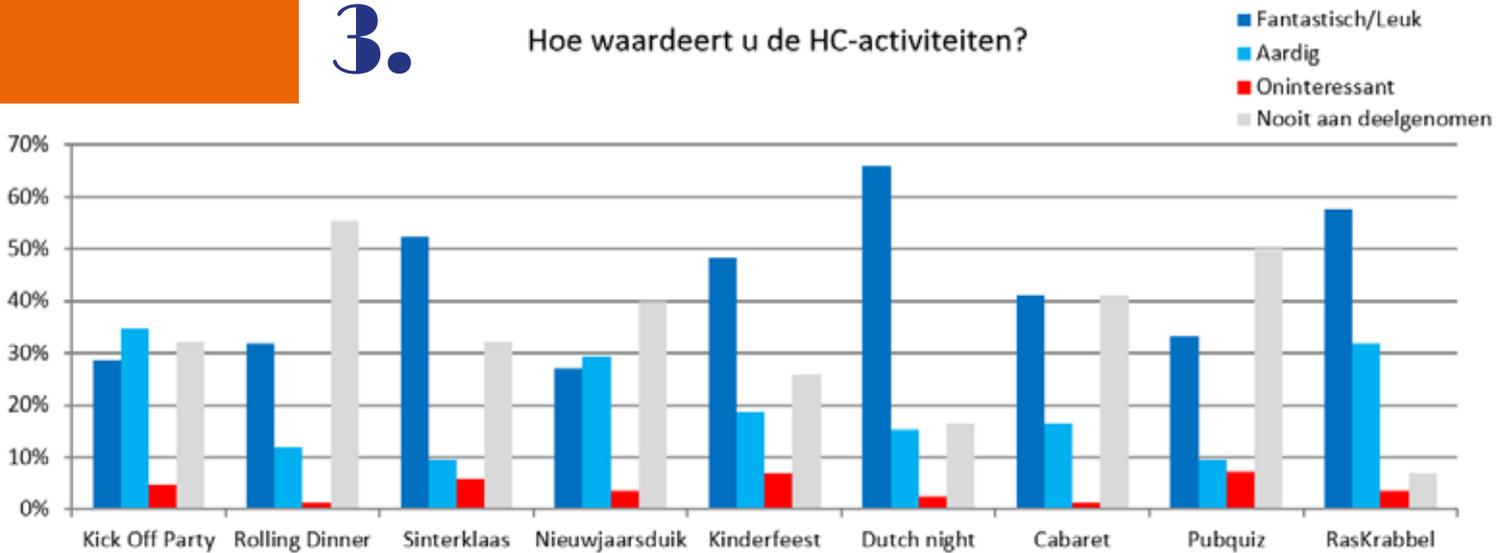
Met dit profiel verbaast het niet dat 80% van de respondenten het geen probleem vindt dat de activiteiten op de PDO-Club plaatsvinden.

De meest genoemde nadelen van activiteiten op de PDO-Club zijn: te ver weg, omslachtige manier van kaartjes kopen, weinig affiniteit met PDO. De prijs van de kaartjes wordt overwegend als acceptabel ervaren met misschien Dutch Night iets te duur. Het is het vermelden waard dat de Club binnenkort een website in gebruik zal nemen om eenvoudiger kaartjes te kopen voor leden en niet-leden. Een algemeen punt van aandacht voor het HC is om inclusiever te zijn voor niet-Club leden.

In het algemeen worden de HC-activiteiten hoog gewaardeerd zoals uit Figuur 3 is af te lezen.

3.

Hoe waardeert u de HC-activiteiten?

Met meer dan 50% “Fantastisch/Leuk” scoren het Kinderfeest, Sinterklaas, Dutch Night en de RasKrabbel hoog. De RasKrabbel wordt door bijna iedereen gelezen. Maar ook sommige evenementen met relatief kleinere bezoekersaantallen zoals het Cabaret en het Rolling Dinner komen ‘genormeerd’ zeer goed uit de bus. Met hogere bezoeken aan het Kinderfeest en Dutch Night is de verdeling voor de andere evenementen vrij gelijk rond de 40%. Verbeterpunten zijn om het Rolling Dinner eerder te organiseren (hebben we geprobeerd dit jaar) en Dutch Night niet in maart. En misschien iets minder vaak een thema... Goed nieuws: meer dan 60% heeft meegeholpen met HC-activiteiten en wil ook dit jaar weer helpen.

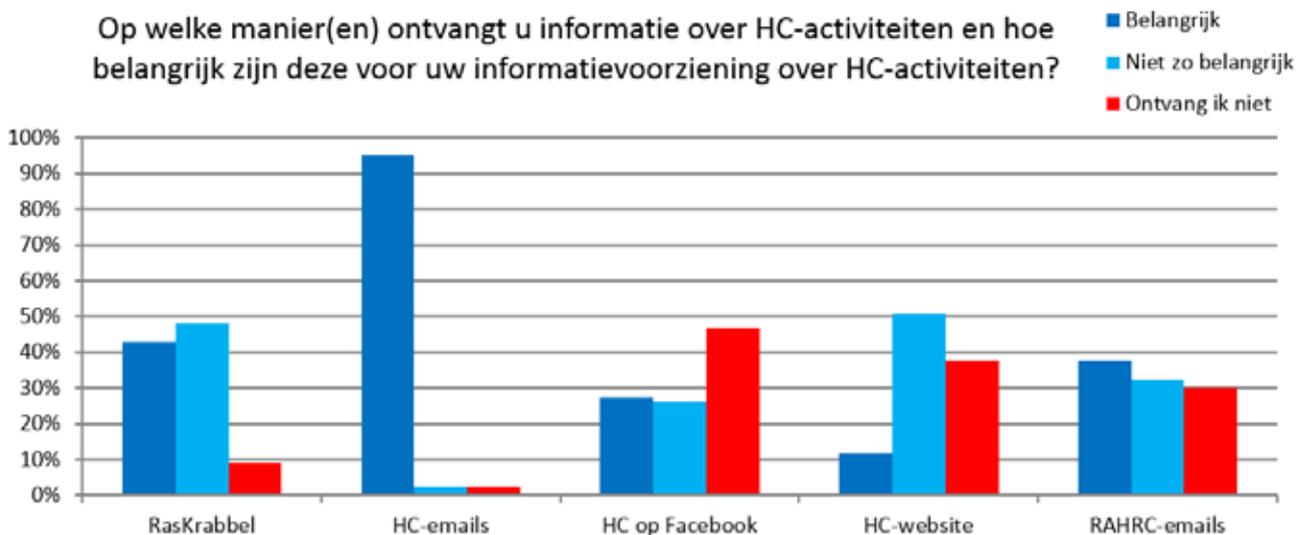
Voor de informatievoorziening (zie Figuur 4) zijn de e-mails van het HC verreweg het belangrijkste. Facebook en de HC-website zijn een stuk minder belangrijk en daar kunnen we zeker nog iets

verbeteren. De distributie van de Raskrabbel kan beter en daar wordt hard aan gewerkt.

De resultaten van de enquête laten duidelijk een mooie waardering van verreweg de meeste activiteiten zien waar we trots op kunnen zijn. Maar er is een groep die weinig evenementen bezoekt en we kunnen proberen deze groep beter te bereiken. Hoewel het HC een sterke band heeft met PDO en de PDO-Club is het ons doel om alle evenementen toegankelijk en aantrekkelijk te maken voor alle Nederlanders in Oman en niet alleen de PDO-ers. Dit proberen we continu te verbeteren door bijvoorbeeld de entriprijsverhoging die de Club hanteert voor niet-leden te compenseren en er bij de Club op aan te dringen dat het voor iedereen eenvoudiger wordt om kaartjes te bestellen. Als de behoefte (en steun want het blijft vrijwilligerswerk) er is dan kunnen we misschien ook sommige evenementen buiten Muscat organiseren.

4.

Op welke manier(en) ontvangt u informatie over HC-activiteiten en hoe belangrijk zijn deze voor uw informatievoorziening over HC-activiteiten?

in Oman

Ondertussen op de ambassade

Na een drukke zomer waarin er door onze consulaire medewerkers keihard is gewerkt en er een recordaantal Schengenvisa werd uitgegeven, is het werk op consulaire terrein weer in een iets rustiger vaarwater terecht gekomen. Ons doel is zoals altijd om onze diensten op excellente wijze te verlenen en hier blijven wij ons dan ook voor inzetten.

Ook ons policy-cluster heeft deze zomer niet stilgezeten. Onze economische dienstverlening is erg divers. Eén onderdeel hiervan is het versterken van de economische banden tussen Oman en Nederland. Dat doen we op verschillende manieren. Regelmatig ontvangen wij ondernemers uit Nederland die de mogelijkheden voor hun onderneming in Oman willen onderzoeken. Hierbij proberen wij hen zo goed mogelijk op weg te helpen door vragen te beantwoorden en door het identificeren van kansen. Er wordt echter niet alleen op Omaans grondgebied gewerkt aan de Omaans-Nederlandse banden. Zo organiseren en bemiddelen wij in Omaanse werkbezoeken dan wel trainingen aan Nederland. Dit geeft ons niet alleen de gelegenheid de schoonheid van Nederland te tonen, maar ook om kennis te delen en partners met elkaar in contact te brengen.

Werkbezoeken

De afgelopen periode hebben verschillende werkbezoeken plaatsgevonden. Eind juli zijn twee procesingenieurs van Haya Water, het Omaanse afvalwaterzuiveringsbedrijf, naar Nederland afgereisd voor een werkbezoek rondom het thema biogas. Tijdens hun bezoek bezochten de deelnemers verschillende locaties waar gewerkt wordt met biogas en leerden zij meer over mogelijkheden voor het gebruik van biogas in de MENA-regio. Daarnaast is er eind augustus een groep medewerkers van Asyad (Oman Global Logistics Group) naar Nederland vertrokken als onderdeel van een tweeweeks op maat gemaakt trainingsprogramma

'Dankzij deze bezoeken werken we mee aan kennisuitwisseling tussen Oman en Nederland'

op het gebied van logistiek en handel. Dit bezoek werd georganiseerd door Royal HaskoningDHV. Hierbij hebben zij onder andere aan tafel gezeten met de Schiphol Group, een bezoek gebracht aan de haven van Rotterdam, en kennisgemaakt met de Greenport in Venlo. Asyad was daarnaast ook vertegenwoordigd in het Dutch Visitors Programme 2019 on Logistics waarin alle aspecten van logistiek werden behandeld en op locatie werden bezocht. Tenslotte zijn medewerkers van het Al Raffd Fund, onder begeleiding van onze collega Amina, naar Nederland vertrokken voor een driedaagse training op het gebied van financieringsmechanismen voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Dankzij deze bezoeken werken we mee aan kennisuitwisseling tussen Oman en Nederland, het versterken van de onderlinge banden, en laten we Omani op een positieve manier kennis maken met Nederland en het Nederlandse bedrijfsleven.

'Dit geeft ons niet alleen de gelegenheid de schoonheid van Nederland te tonen, maar ook om kennis te delen en partners met elkaar in contact te brengen'

Nieuw op de Nederlandse ambassade

Mina Goesjenova

“Op een warme vrijdagmiddag in september 2018 kreeg ik te horen dat ik aan de slag mocht als tweede ambassadesecretaris in Muscat. Ik was blij! Oman was een van mijn voorkeuren. Omdat ik al werkte voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken, kon ik mij een voorstelling maken van mijn nieuwe rol op de ambassade. Maar welk beeld moest ik hebben bij Oman als mijn nieuwe thuis? Ik was niet eerder in de Golfregio geweest. Een heel jaar lang - ik zou pas in zomer 2019 verhuizen - kon ik mij voorbereiden en met mensen spreken die het land kennen. Fast-forward naar oktober 2019, twee maanden na aankomst: een hartelijke ontvangst en interessante, plezierige eerste ervaringen. Het geluksgevoel van die nazomerse middag in september 2018 voel ik nog steeds.

Ik groeide op in Limburg, mijn geliefde provincie met de glooiende heuvels. Daar bleef ik voor mijn bachelorstudie internationale economie aan de Universiteit van Maastricht. Na een uitwisselingsprogramma aan de University of California in Berkeley, verhuisde ik naar Londen voor mijn master. Ik keerde terug naar Nederland om te werken voor het Ministerie van Defensie in Den Haag en maakte na twee jaar de overstap naar Buitenlandse Zaken. In mijn eerdere rol in Den Haag was ik verantwoordelijk voor de internationalisering van de Nederlandse creatieve bedrijfstakken, met name in China en Japan. Tijdens mijn eerste plaatsing bij Buitenlandse Zaken heb ik in Berlijn en Kiev al kort kunnen proeven van het werk op ambassades.

In Muscat richt ik mij op de politieke betrekkingen met Oman en de politieke ontwikkelingen in de regio. Ik krijg energie van het jonge en dynamische ambassadeteam. Samen met de collega's helpen wij Nederlandse bedrijven bij het zakendoen met Oman en verlenen wij consulaire diensten aan alle Nederlanders hier. Plannen voor mijn tijd in Oman heb ik te over. De komende twee jaar wil ik veel van (de natuur van) het land zien en de regio ontdekken. Ik heb er alle vertrouwen in dat ik een goede tijd tegemoet ga en ik hoop veel nieuwe mensen te ontmoeten, waaronder jou!”

24/7 Contactcenter

Het ministerie van Buitenlandse Zaken is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar. De medewerkers van ons 24/7 BZ contactcenter helpen u graag met vragen over bijvoorbeeld paspoorten, reisadviezen of legalisaties. Maar ook in geval van nood.

Sinds kort is het 24/7 contactcenter van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in geval van nood ook te bereiken via WhatsApp. Wanneer u een persoonlijk bericht heeft verstuurd, zal er worden geprobeerd binnen een half uur op uw vraag te reageren. Uw vraag kunt u appen naar +31 682387796. Naar dit nummer kan niet worden gebeld of ge-sms't. Mocht u telefonisch contact met het 24/7 contactcenter willen opnemen, dan kan dit via +31 247247247.

Herinnering registratie 24/7 BZ info service

Als ambassade willen wij u als Nederlander graag kunnen bereiken. Vanwege de nieuwe privacywetgeving kan dat alleen als u ons daartoe toestemming geeft, en aangeeft waarvoor wij met u contact mogen opnemen. Welke reden u ook kiest: wij hopen dat u zich in elk geval registreert. Dat kan heel eenvoudig: www.informatieservice.nederlandwereldwijd.nl.

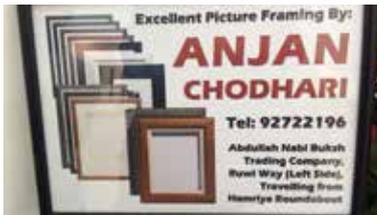
Wilt u alleen per e-mail updates van het reisadvies ontvangen en dat wij u per sms bij (dreigende) crisis kunnen bereiken, kiest u dan voor de optie 'aanmelden'. Wilt u dat wij als ambassade weten dat u in Oman bent, en daarnaast ook een uitnodiging ontvangen voor bijvoorbeeld de viering van Koningsdag of andere evenementen die wij organiseren? Registreert u zich dan via de optie "aanmelden+registratie bij ambassade".

De adresjes van ...

Alexandra Jansen - van den Bemt

Als grafisch ontwerper en kunstenaar ben ik altijd op zoek naar nieuwe creatieve adresjes in de stad. Winkels waar ze bijzonder papier verkopen, goede schilderspullen, inlijstwerk van hoge kwaliteit, mooi printwerk of gewoon leuke plekken om me te laten inspireren en te laten prikkelen. Vooral voor dat laatste moet je je oren en ogen goed openhouden hier, want de Omaanse kunstscene staat wat dat betreft nog een beetje in de kinderschoenen.

1. Framer

Ik ga graag naar mijn mannetje in Ruwi. Een van de vele lijstenmakers in Ruwi Street. Hij heeft me al vele malen goed en zeer betaalbaar inlijstwerk geleverd. Hij heeft een ruime keuze in lijsten en een heel kleurenscale aan passe-partouts. Je kunt hem vinden in het begin van Ruwi Street aan de linkerkant, net voor de bocht als je van de Hamriya Roundabout komt. *Anjan Chodari, Abdullah Nabi Buksh Trading Company. Tel 92722196*

2. Shah Nagardas

Shah Nagardas is onder de mensen die hier al langer zitten ook wel bekend als de Kodakshop. Absoluut de zaak met het beste assortiment op gebied van teken- en schildermateriaal. Over het algemeen kunnen ze ook best goed adviseren als je vragen hebt (wat als een wonder beschouwd mag worden). Ze verkopen goede kwaliteit spullen met een redelijke constante voorraad. Het filiaal bij Sabco Centre is gesloten maar in september is er een prachtig nieuw filiaal geopend in Al Khuwair aan de service road langs de Sultan Qaboos highway. Daarnaast zitten ze in Ruwi en in Al Hail. Het is het makkelijkste om de website te raadplegen om de verschillende locaties te vinden:

www.shahnagardas.com

3. Al Fikir

Een flinke kantoorboekhandel waar het altijd de moeite waard is om een rondje te snuffelen want ze verkopen er van alles! Ze hebben een aardige sectie met schilder- en tekenspullen.

Daarnaast een mooi assortiment papier, enveloppen, knutselmateriaal en een heel uitgebreide selectie aan pennen, fineliners etc. om prachtige pentekeningen mee te maken.

Te vinden op de service road vlakbij de McDonalds en Tunes langs de Sultan Qaboos Highway in Al Khuwair.

4. WGO Fair

Oftewel de bazaar van de Womans Guild Oman. Twee keer per jaar (december en mei/juni) vindt deze plaats. De plek waar je leuke kadootjes en bijzondere spulletjes kunt vinden, gemaakt door creatieve lokale en expatvrouwen. Met tientallen kraampjes zeer de moeite waard om te bezoeken. Bij het gros van de expats welbekend maar toch een vermelding hier voor wat extra reclame voor dit bijzondere evenement dat tegenwoordig plaatsvindt bij het Intercontinental Hotel.

Gafoor 5.

Deze winkel is een furnituren- en stoffenzaak met een zeer ruim assortiment. Als ik creatieve accessoires zoek voor een van m'n knutseluitpattingen of iets origineels voor een party outfit, snuffel ik altijd even een rondje bij Gafoor. Soms ga ik met lege handen de deur uit en een andere keer vind ik nou net die ludieke accessoire waar ik naar op zoek was. Als je van de rotonde bij het Radisson Hotel in Al Khuwair naar de Turkish House (restaurant) rijdt, vind je Gafoor aan de linkerkant aan een pleintje.

www.gafoor-trading.business.site

al Hadiqa street, al Khuwayr al Janubiyah 112

6. Rozna Gallery

De lieve Omaanse dame Salama, die dit winkeltje runt is een gepassioneerde handwerkster en creatieve duizendpoot. Naast haar eigen werkjes met zeer verfijnd borduursel verkoopt ze bijzondere kunstige interieurspulletjes van lokale kunstenaars die met kop en schouders uitsteken boven alle gangbare souvenirs uit de souq. Daarnaast heeft ze een assortiment van prachtige stoffen van Egyptisch katoen die met de kunst van de Omaanse artiest Moosa Omar zijn bedrukt. Deze stoffen kunnen gebruikt worden voor gordijnen, meubels, kussenhoesjes, tafellakens etc. Niet goedkoop maar gegarandeerd een heel bijzonder aandenken voor jezelf of een dierbare vriend of vriendin.

Rozna Gallery vind je aan de corniche in Muttrah. Als je de hoofdingang van de souq voorbijloopt, voorbij de terrasjes, vind je het verderop aan de rechterkant in de buurt van de geldautomaat. Salama is ook elk jaar te vinden op de Souq es Sabt, de zaterdagmarkt die tijdens de wintermaanden in Al Mouj plaatsvindt.

7. Oman's Affordable Art Show

Affordable Art Show wordt dit jaar voor de derde keer georganiseerd en is een initiatief van de Omaanse kunstenares Radhika Hamlai. Het wordt het eerste weekend van december gehouden in de Bahja Hall bij het Jungle Restaurant naast het Qurm Park. Tijdens dit tweedaagse evenement heb je de kans om voor een schappelijke prijs (maximaal 150 rial) een origineel kunstwerk op de kop te tikken van bekende en minder bekende kunstenaars. Ook al heb je geen ambitie om een kunstwerk aan te schaffen dan is een bezoek toch de moeite waard om een kijkje te nemen in de huidige Omaanse kunstscene.

8. Oman House of Fine Arts

Leuke creatieve plek geleid door James, een enthousiaste Brit. Ze biedener diverse korte cursussen aan zoals pottenbakken, edelsmeden, aquarelleren, lino'snijden, glaskunst en zijdeschilderen. Gevestigd in een villa in Seeb, iets voorbij Al Mouj. Misschien een beetje ver uit de richting, maar mocht je geen toegang hebben tot het PDO Art Centre dan is dit zeker een fijne plek om je creatieve skills uit te testen en wat nieuws bij te leren.

www.omanhouseofart.com
House 257 Way 2227 Seeb
Tel 9982 0917

R Restaurant Review

Le Petit Belge

Tekst en foto's: Edward Rademaker

Afgelopen zomer stond er een stukje over een nieuw Belgisch restaurant in Muscat in Y Magazine. Er werd geschreven over "elevated Flemish comfort food in a classy-casual ambience", en het eten kreeg het cijfer 9. Ik was onmiddellijk nieuwsgierig.

Ik besloot meteen die avond (in juli) maar eens te gaan kijken, want mijn familie was in Nederland, en ik had geen zin om zelf te koken. Restaurant "Le Petit Belge" ligt in het Crowne Plaza Muscat OCEC, niet te verwarren met het Crowne Plaza in Qurum. Voor mij een half uurtje rijden, en dit hotel ligt in een nog niet echt bruisend gebied. Na een flink aantal bochten parkeer ik op de ruime parkeerplaats en verwacht niet veel van een hotel dat het vooral moet hebben van de bezoekers aan het Oman Convention & Exhibition Centre. Toch geeft dit hotel direct een prettig gevoel. Ik word in de ruime, moderne lobby begroet door iemand van het personeel en hij vertelt me waar ik "Le Petit Belge" kan vinden.

Eerst loop ik nog een rondje door het hotel. Beneden zit een Thais restaurant (dat ook erg goed schijnt te zijn). Buiten drijven twee roze flamingo's in een prachtig zwembad met op dat moment geen enkele gast. Dan is het toch echt tijd om eens bij "Le Petit Belge" binnen te lopen.

Op de deur staat "Belgian Beer, Belgian Food and Belgian Attitude". Als ik binnenloop, vallen meteen een aantal Belgische elementen in het interieur me op. Boven de bar hangen teksten als "Nog eentje", en op een groot tegelplateau aan de wand vind ik een fiets en het Atomium. Het restaurant is verder tegelijk ingericht als sportsbar, met live sport op diverse televisieschermen. En het is verrassend druk voor een doordeweekse avond. Ik neem plaats aan de bar, ik kijk alvast naar het menu voor de snacks met een leuk gestileerd patroon, waar ik o.a. "Manneken Pis" en een frietzak in herken. Ik krijg snel een "pinke", een klein pils-biertje. Er zitten keurig twee vingers schuim op mijn pintje, maar de Engelsman naast me aan de bar snapt het duidelijk niet helemaal als hij aan het mopperen is op zijn 'halfvolle' glas. Ik krijg een glimlach op mijn gezicht en wissel een blik van verstandhouding met de (Oekraïense) jongen achter de bar.

Een Bierplankje en een Patatje Stoofvlees staan o.a. op het bar-menu, maar ik bestel een portie bitterballen. De bitterballen hebben een heerlijk krokante korst en zijn wat mij betreft prima.

(Twee weken later, na een bezoekje aan de kartbaan in de buurt, neem ik wat vrienden mee voor een volgend bezoek, maar dan komen de bitterballen bevroren op tafel. De chef blijkt die dag niet aanwezig te zijn, maar het aanwezige personeel (Indiaas, Nepalees, en Zuid-Afrikaans) lost dit toch keurig op.)

Chef David Swannet is een vriendelijke, bescheiden man uit Gent die al enige tijd in Muscat woont en werkt. Hij heeft nu binnen Crowne Plaza de kans gekregen om met dit restaurant-concept te beginnen. David neemt even de tijd om uit de keuken te komen, kennis te maken, en met mij te praten over het nieuwe restaurant.

Als hoofdgerecht bestel ik een kip cordon bleu (slechts 6,500 OMR), want de Vlaamse Stoofschotel lijkt me iets te zwaar. Elke week op donderdag komen de verse mosselen uit Zeeland, zo wordt mij verteld, maar soms zijn deze na het weekend al weer op. Op donderdag- en vrijdagavond is er ook een dj, dus dan is het hier wat minder geschikt voor een rustig gesprek.

Bij mijn heerlijke cordon bleu komen prachtige Vlaamse frieten, met een zelfgemaakte mayonaise. De porties bij "Le Petit Belge" zijn flink, dus ik heb geen ruimte meer voor de verse wafels of Dame Blanche. Daarvoor moeten we maar een andere keer terugkomen. Want wat mij betreft is dit nieuwe restaurant "de omweg zeker waard".

Waarvoor kom je terug?

Naar Oman

Door Pauline Delpent

'Eigenlijk wilden ze maar één ding:
terug naar Oman'

In 2007 kwamen wij met ons gezin naar Oman in verband met het werk van mijn man. We zijn in de voorjaarsvakantie gaan kijken of we dat überhaupt zagen zitten, waarna we meteen besloten om het avontuur aan te gaan. Een dochter wilde gelijk al mee en startte halverwege groep 7 in de Nederlandse stroom van de PDO-school. De andere dochter was bezig met haar havo-eindexamen in Nederland en volgde met mij na de zomervakantie om in Muscat haar IB-opleiding te starten op de ABA. Dankzij de fijne groep aanwezige Nederlanders waren we snel opgenomen en ingeburgerd en vele gezellige strand-bbq's, sinterklaasvieringen, kinderfeesten en andere gezamenlijke activiteiten volgden.

De kinderen introduceerden hockey bij de ABA en gaven daar ook zelf training. Al met al een paradijs, vooral voor de kinderen. Na terugkeer naar Nederland was het maar moeilijk wennen, eigenlijk wilden ze maar één ding: terug naar Oman.

Deze kans kwam in 2015 toen we net waren verhuisd naar Abu Dhabi, deze keer zonder kinderen. Maar in de kerstvakantie konden we met z'n viertjes teruggaan. Natuurlijk gingen we langs alle geliefde plekjes: ons huis, de scholen, PDO-Club, MSQ, Kar-geen, Tche Tche op de Beach Road en natuurlijk D'Arcy's Kitchen in Shatti!

Het is heel goed geweest voor ons allemaal om alles weer terug te zien, er kwam toen een soort closure van een mooie periode in ons leven. De sfeer, de mensen en herinneringen zullen we voor altijd blijven koesteren.

In september 2019 ben ik nog even terug geweest met echtgenoot voor mijn verjaardag, dat was weer genieten!

Mijn baan in Oman

Interview met Eugène-Gérard Dieteren Sales Executive bij het Sheraton Oman Hotel

Eugène is 26, komt uit Sittard en werkt sinds maart 2019 als Sales Executive in het Sheraton Oman Hotel in Ruwi. Hij vertelt ons over zijn werk. Bij de receptie ontvangt hij ons hartelijk en star-

ten we met een rondleiding door het hotel.

Het Sheraton Hotel is in 1985 gebouwd en is het hoogste gebouw van Muscat. Dat is goed te zien in de prachtige Royal en Executive Suites op de hoogste verdiepingen die een weids uitzicht bieden over Ruwi en de bergen van Al Hajar.

‘Daar waar de klok staat was vroeger het vliegveld’, zegt Eugène. ‘Ruwi was het zakenhart van de stad. Nog steeds ontvangt het Sheraton veel zakelijke klanten. Ook grote bruiloften worden hier gevierd.’ In de Ballroom – die wij kennen van de viering van Koningsdag – kunnen meer dan duizend gasten terecht. Na tien jaar sluiting en een ingrijpende verbouwing is het Sheraton Oman Hotel sinds 2016 weer open.

Het Sheraton houdt over de hele wereld dezelfde luxe standaarden aan. Zo is een matras in Amsterdam precies hetzelfde als in Oman. De grootte van de kamers kan wel verschillen. Dat is soms afhankelijk van de ruimte die in een stad beschikbaar is.

Na de rondleiding drinken we koffie met een taartje van de eigen chocolaterie erbij. Het hotel is gezellig druk. Het Afghaanse voetbalteam dat op 10 oktober tegen Oman speelt is net terug van de training en begint aan de lunch.

Wat houdt je werk als sales executive in?

‘Ik richt me op de sales aan het zakelijke segment van het hotel. Ik onderhoud de contacten met vooral de Europese klanten en de verschillende ambassades die in Muscat zijn gevestigd.’

*Door Monique Smits
Foto's door Sheraton Hotel Oman*

Waarom heb je gekozen voor een carrière in de hotelbranche?

‘Mijn ouders zijn ondernemers met een damesmodezaak die al sinds 1895 bestaat. Mijn vader is de vierde generatie. Mijn broer en zus zijn ook de textiel ingegaan. Ik wilde wat anders.

Al van jongs af aan wilde ik iets doen met het zorgen voor mensen. Sociaal contact is belangrijk voor me. Als hobby had ik koken. Verder trekt het internationale aspect van het hotelwezen me aan. Vroeger heb ik veel gereisd met mijn ouders en grootouders.’

Wat voor opleiding heb je gedaan?

‘Ik ben in Maastricht aan de Hoge Hotelschool begonnen. Daarna ben ik overgestapt naar de Zuyd Hogeschool voor de opleiding Event and Facility Management. In Abu Dhabi heb ik een stageplaats gehad bij het Emirates Palace Hotel. Na de opleiding ben ik in Nederland gaan werken in de eventbranche. Toch begon het buitenland weer te trekken en ben ik in Ibiza gaan werken. Ik begon als ober met het rondbrengen van cocktails bij het zwembad. Gelukkig kreeg ik snel promotie en was ik terug in sales.’

Hoe ben je in Oman terecht gekomen?

‘Via mijn contacten op LinkedIn ben ik gaan zoeken naar een baan in het buitenland. Iemand die ik nog kende uit Abu Dhabi kwam met de vacature in Ibiza. Vervolgens deed zich een nieuwe kans voor bij Sheraton Oman Hotel dat onderdeel is van Marriott, daar wilde ik graag voor werken. Ik heb een contract en visum voor twee jaar. In ieder geval blijf ik een jaar, maar ik denk dat ik de twee jaar volmaak. Ik heb het erg naar mijn zin.’

Hoe is het contact met je collega's?

‘Het contact met de Omani's vind ik heel bijzonder. Ik vind het leuk om met de locals te werken. In Abu Dhabi had ik in zes maanden tijd maar één keer

contact met een Emirati, hier zijn er veel jonge Omaanse collega's in het team. Ze weten veel over de markt en leren me over de cultuur. Bijvoorbeeld dat je uit respect je gast of oudere de rechterplaats aanbiedt. Je staat op om van plaats te verwisselen. Of dat er vaak als een beleefdheidsspel bij de deur getrokken en geduwd wordt: "gaat uw gang, nee, gaat u eerst". De collega's nemen me mee naar bruiloften en toen ik naar Nederland ging, is een collega naar Rustaq gereden om een kilo met honing ingelegde dadels voor mijn familie te halen bij zijn ouderlijk huis. Andere collega's brachten nog meer dadels mee. Uiteindelijk ging ik met vier kilo dadels naar Nederland.'

'Mijn baas vroeg me een keer voor een business meeting aan het einde van mijn werkdag. Met de auto kwamen we in de kleine straatjes achter de Muttrah Souq. Daar heeft hij op zijn kosten mij een dishdasha aan laten meten. In Nederland heb ik de dishdasha aangedaan bij mijn familie. De foto die we daarvan gemaakt hebben, heb ik naar mijn baas gestuurd. Dat kon hij erg waarderen.'

Woon je in het hotel?

'Nee, ik woon in een appartement vlakbij het hotel dat ik deel met met een collega. Ik eet in de kantine van ons hotel. Ook mag ik gasten en zakenrelaties uitnodigen voor een lunch of diner. Daardoor kan ik goed aangeven en laten zien wat het hotel te bieden heeft.'

Wat doe je in je vrije tijd?

'Ik ben accountmanager voor de meeste ambassades. Zo kwam ik in contact met de jonge mensen op de Nederlandse ambassade. We kregen al snel een leuk groepje met leeftijdgenoten die bij andere ambassades of bedrijven werken. Daar ga ik mee de wadi's in, naar het strand, ik squash en heb net de aquathlon gedaan bij Al Mouj. Het mooiste aan Oman vind

ik de natuur. Verder ben ik actief bij de organisatie van de Dutch Night.

'Ik maak lange dagen, dus ik ga niet veel op stap. Uitgaan is bovendien prijzig. Ik spaar nu voor de volgende vliegticket naar Nederland.'

Hoe ziet je toekomst eruit?

'Ik blijf graag in het buitenland. Singapore staat hoog op mijn verlanglijst. Uiteindelijk wil ik opklimmen tot Director of Sales met een eigen team dat ik leid.'

Wat kunnen wij als expats doen in het Sheraton Hotel?

'Het is een prachtig hotel en ook als je in Muscat woont is er veel te doen. We hebben een overheerlijke high tea, het steakrestaurant Asado is een aanrader en de traditionele Omaanse Seafood Night op woensdag staat al sinds 1985 erg goed aangeschreven.'

Naar aanleiding van ons bezoek biedt Eugène de lezers van de Raskrabbel de mogelijkheid om met 20% korting op de eindrekening te komen eten bij het steakrestaurant Asado of in het all-day dining restaurant Courtyard dat onder andere bekend is van de Seafood Nights.

Gelieve vooraf te reserveren en onderstaande coupon mee te nemen.

Karting voor elke rijder

Het eerste waar je aan denkt als je over autoracen praat, is Formule 1 of Le Mans: het is spannend, professioneel, maar ook duur en gevaarlijk. Voor de meesten is het een sport die men enkel op TV ziet, waarvan men denkt dat het onbereikbaar is of wat men enkel als toeschouwer kan meemaken, in de tribune.

Er is echter ook een vorm van autoracen die veel toegankelijker is voor iedereen op zoek naar de sensatie van snelheid en vaardigheid: namelijk karting.

Er bestaan twee vormen van karting: ofwel koop je zelf een go-kart, dan ben je naast het rijden ook verantwoordelijk voor het onderhouden en afstellen van de kart, ofwel gebruik je huur-karts van het circuit.

Hier in Muscat hebben we een prachtig outdoor-circuit op het terrein van de Oman Automobile Association: Muscat Speedway. Je kan er beide vormen van karting doen: er is een plaats waar de eigenaars hun karts kunnen onderhouden. Op specifieke tijdstippen is het circuit dan ook voor hen

gereserveerd. Muscat Speedway heeft eveneens een uitgebreide vloot aan karts die je kan huren: van babykarts (voor kinderen vanaf 4 jaar), over kids karts (van ongeveer 7 tot 14 jaar) tot adult karts. Iedereen kan gewoon binnenstappen en een sessie van 15 minuten boeken ('Arrive-and-Drive'). Alles wat je nodig hebt, zoals een helm, een overall en handschoenen, is voorhanden. Het is de ideale manier om een eerste gevoel te krijgen van wat autoracen is. Bovendien is het heel veilig: de huurkarts hebben volledig afgeschermdde wielen, zodanig dat er zelfs bij contact tussen twee karts weinig risico is.

Het is niet voor niets dat bijna alle professionele autoracers hun carrière met karting begonnen zijn. Karting is een ideale sport om te leren racen, omdat je zoveel voeling hebt met de kart en er weinig technologie aan te pas komt. Het zijn dus vooral de rijdersvaardigheden die het verschil maken, dat en veel oefenen... heel veel oefenen.

Als je na een paar 'Arrive-and-Drive'-sessies het racingvirus te pakken hebt, kan je een stap verdergaan. Voor de huurkarts gebruikt Muscat

'Het is niet voor niets dat bijna alle **professionele autoracers** hun carrière met karting begonnen zijn'

Door Cedric Vansteenkiste

'Het is niet voor niets dat bijna alle professionele autoracers hun carrière met karting begonnen zijn'

Speedway karts van het merk Sodi. Sodi heeft een wereldwijde competitie die per land een rangschikking opstelt. Er zijn drie soorten races: Junior Sprint, Adult Sprint en Endurance.

De sprintraces vinden meestal plaats op een zaterdagavond: er is een kwalificatiesessie van tien minuten, en op basis van de snelste ronde die je gereden hebt wordt de startvolgorde van de eerste race (9 rondes) bepaald. Het resultaat van de eerste race wordt dan gebruikt om de startvolgorde van de tweede race (11 rondes) te bepalen. Op het einde is er een podiumceremonie voor de top drie van elke race. De sprintraces worden zowel voor de volwassenen als voor de kinderen gedaan. De sprints zijn voor iedereen toegankelijk: de meeste racers hebben wel hun eigen helm en overall, maar je kan ook die van het circuit gebruiken. Het grote voordeel is dat je niet hoeft na te denken over het onderhoud en de set-up van de karts, dit gebeurt allemaal door het circuit. Iedereen heeft dezelfde kart met dezelfde set-up. Het is niet voor niets dat bijna alle professionele autoracers hun carrière met karting begonnen zijn. Daarom is er een regel die bepaalt dat iedereen minimaal 80 kg moet wegen. Rijders die te licht zijn moeten extra gewicht meenemen in de kart.

Een meer extreme vorm van racen is de Endurance: dit zijn races die langer duren: minstens één uur tot zelfs 24 uur. De meest gebruikte formats zijn races van 2 of 3 uur, 6 uur en 12 uur. Endurance doe je met meerdere rijders, je lost elkaar af door een pitstop te maken. De tijd die je racet tussen twee pitstops worden stints genoemd. Iedere endurance-race heeft een aantal specifieke regels, zoals een minimum aantal pitstops dat

je moet maken, de lengte van een pitstop, hoeveel rijders deelnemen per kart en dergelijke. Die regels zorgen ervoor dat er ook een strategisch aspect bijkomt: wanneer doe je een pitstop, hoe lang duurt een stint, wanneer tank je benzine enz. De maximale lengte van een stint wordt vooral bepaald door de hoeveelheid benzine in de kart: in Muscat kan je tot 2h15 rijden met een volle tank. Dit is ook meteen wat het zo speciaal maakt: de langere stints en de uitdaging om langere tijd enorm geconcentreerd te rijden. Ik las onlangs een quote van een Le Mans 24 uursrijder die zei: "Mijn gedachten waren weg. Het is alsof de wagen aan mijn rug gelijmd was. Ik was onderdeel van de machine. Pure tunnelvisie." Het is dát moment, dát halfuur of uur, waar je altijd naar op zoek bent als endurance-racer.

Ik ben als kind altijd al gefascineerd geweest door autoracen. Karting heb ik echter pas ontdekt toen ik reeds 20 jaar oud was. Hier in Muscat ben ik dan echt beginnen karten op een hoger niveau. Ik doe mee aan de meeste sprint races en maak ook deel uit van het Omantel karting team in de endurance-races. We hebben de voorbije jaren niet alleen in Muscat geracet, maar ook in Dubai, Bahrain, Ras Al Khaimah, Al Ain en zelfs in de Sodi World Finals in Parijs.

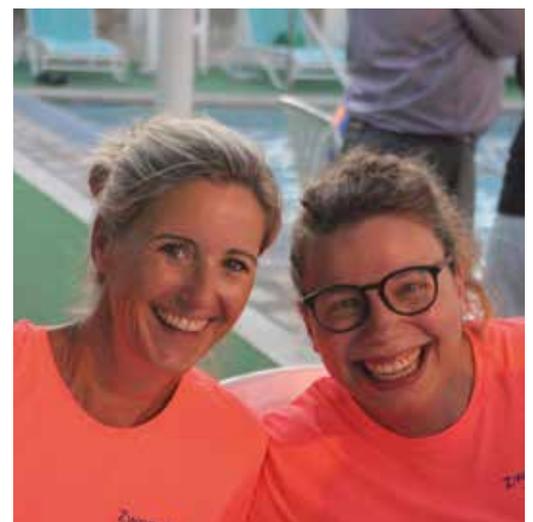
Ook mijn kinderen hebben het racevirus te pakken. Vincent (13) en Julian (10) doen al een tijdje mee met de kids sprintraces, Maximilian (8) rijdt in de babykarts en zal waarschijnlijk binnenkort overstappen op de kids karts. Ik raad iedereen aan het eens uit te proberen en als je de smaak te pakken krijgt: oefenen en oefenen. Veel plezier!

Foto's door Jacobien Haeser en Ivar Boersma

ZWEM VIERDAGSE

Door Marianne Staal-Pol

Muscat Landscaping

Interview met de entrepreneurs Bart Wubben en Lidewij Schellevis

Dit interview is afgenomen op een van de meest relaxte plekken in Oman: The Bank Beach Club in As Sifah.

The Bank is een van de projecten ontworpen door Bart en Lidewij. Een heerlijke plek. Goed geslaagd vinden ze ook zelf. Het uitzicht op de zee vanuit de infinity pool, alsmede de haven van Sifah. Op dit project zijn zij het meest trots, omdat het open is voor publiek. Ze zien zelf hoe de mensen het complex gebruiken en komen er zelf ook graag. De meeste andere projecten zijn privétuinen en hotellandschappen.

Maar eerst het begin. Beiden hebben gestudeerd aan de Wageningen Universiteit. Landschapsarchitectuur met daarbij een specialisatie van Bart in stedenbouw te Delft. Tuinen hebben altijd het hart gehad van Bart, hovenier wilde hij worden, maar was daar te slim voor. (Bart ligt zelf in een deuk, om deze opmerking, maar het is wel waar). Vandaar van de HAS Hogeschool naar de Universiteit in Wageningen. Lidewijs wens was eigenlijk om architect te worden. Maar de universiteit die zij daarvoor bezocht had niet de juiste sfeer voor Lidewij, zo streberig. Op advies van haar moeder, ging Lidewij in Wageningen kijken en hield direct van de sfeer, ontspannen.

Hoe komt iemand in Oman terecht, met een opleiding landschapsarchitect?

Bart had een vriend bij de alumnivereniging. Deze man werkte al in Oman, als freelancer. De sponsor wilde echter een fulltimer om het bedrijf op te zetten. Deze vriend had de pensioenleeftijd van 65 jaar. Hij vroeg daarop of Bart een week mee ging draaien. Bart was direct enthousiast en vroeg Lidewij een lang weekend over te komen. In Neder-

land draaide toentertijd de economie niet zo goed. Veel kans om in het buitenland te werken is er niet in deze beroepsgroep. Hoewel ze nooit gedacht hadden aan een buitenlands avontuur, konden ze deze unieke kans niet laten lopen. Zodoende is Bart zeven jaar geleden enthousiast en vol energie in het bedrijf gestapt en is Lidewij met de kinderen meeverhuisd. Na drie jaar kwam er een kans om een eigen bedrijf te starten, met een oude klant als sponsor/partner. Dit was een mooie kans voor Lidewij om ook het werk weer op te pakken en zodoende is eind 2015, Muscat Landscaping opgericht.

Hoe start een project?

De klant heeft een eigendomsbewijs nodig met afmetingen op papier. De meeste tuinen worden op papier aangeleverd. Zeker bij nieuwbouwprojecten, alle afmetingen van het huis en het omringende landschap staat er op. Bart en Lidewij gaan ook persoonlijk op locatie kijken. Ze houden rekening met de omgeving: waar gaat de zon op en onder? Waar is het mooiste uitzicht? Wordt het ontwerp voor een familie met kleine kinderen of is het voor een ouder echtpaar? Wil men schaduw, een zwembad, BBQ-plek, diverse terrassen, vinden er grote events plaats?

Het succes van hun onderneming heeft te maken met het overzicht wat ze hebben over het te maken ontwerp. Het moet een verhaal hebben, zo'n tuin, verschillende ruimtes moeten met elkaar in verbinding staan. Een samenhang hebben. Zo hebben ze bijvoorbeeld kort geleden een tuin ontworpen voor een alleenstaande wat oudere man. Laat hem zijn verhaal vertellen, zijn ideeën, zijn dagritme.

In zijn tuin is een plek ingericht voor zijn ochtend-ritueel, eerst koffie buiten aan een tafeltje met het beste uitzicht van de tuin. Hoe staat de zon dan in de ochtend, waar komt de schaduw? Wanneer in het weekend de familie op bezoek komt, zijn er nog diverse terrassen.

Bij The Bank bijvoorbeeld, bleek er al een ontwerp te zijn. Het restaurantgedeelte was in het originele plan helemaal aan de zee kant getekend. Daarachter dan de terrassen en zwembad. Bart en Lidewij hebben een nieuw ontwerp gemaakt en op locatie laten zien dat het mogelijk voor de klant prettiger is om vanuit zowel de terrassen als het restaurant en het zwembad de hele omgeving in zich te kunnen opnemen.

Naast de tekeningen worden er ook 3D-images gemaakt van het ontwerp. In deze conceptfase is er veel contact met de klant. Wanneer iedereen akkoord is met de plannen, wordt de detaillering uitgewerkt. De bomen, planten, bestrating, lampen en al de te gebruiken materialen, in detailtekeningen. Hierna wordt, bij kleine projecten, een bestek gemaakt en daarbij staat zelfs op papier hoeveel grond er in de tuin moet. (Bij grote projecten doet een specialist dat). Hierna gaat alles naar de aannemer voor de uitvoering.

Bart en Lidewij hebben drie tot vijf aannemers die ze de klant aanbevelen voor de uitvoering. De klant kiest op basis van prijs/kwaliteit verhouding en vertrouwen.

Wanneer aannemers van een ontwerp afwijken, hebben ze eerst toestemming nodig van Bart en Lidewij. Het kan voorkomen dat bepaalde tegels niet te bestellen zijn of te laat worden afgeleverd. Daar staan dan wel boetes op.

Zijn er wel eens tuinwensen die niet te realiseren zijn? Te denken valt aan een tuin vol tulpen in de zomer?

Bart en Lidewij adviseren uiteraard over wat wel en niet groeit en bloeit in dit klimaat. Soms lukt het niet om met een opdrachtgever tot een eindresultaat te komen. Dit heeft dan vaak te maken met het budget. Ze hebben kortgeleden een klant gehad met twee hectare grond, ze maakten een basic plan zonder kostbare materialen, maar met twee hectare kom je al gauw uit op een behoorlijk bedrag (circa 200.000 omr). Een dadelpalmboom van 3½ meter kost ongeveer 275 omr. Een kokospalmboom daarentegen 125 omr, maar die groeien minder goed. Een olijfboom die geïmporteerd wordt uit Italië met een stam van één diameter kost al gauw 1600 omr. Aan het importeren van bomen zitten strenge regels in Oman. Dan wordt de olijfboom eerst van grond ontdaan in Dubai, hierna mag hij door naar Oman. Dit geldt zelfs voor bomen die men uit Sallalah zou willen halen. Dit vanwege verspreiding van eventuele ziekten in de boom natuurlijk.

Hoe is dat om sommige projecten niet terug te zien?

Bij privétuinen kun je niet gaan aanbellen, mag ik nog eens kijken? Soms zou je dat ook niet willen, omdat mensen af en toe ook behoorlijk kunnen gaan zeuren, voor je het weet heb je een nieuwe dagtaak aan ze. Maar ze vinden het wel jammer inderdaad om niet te kunnen zien hoe een ruimte gebruikt wordt, hoe het is gegroeid. Bij sommige klanten mogen ze na een jaar foto's komen maken, wanneer al het groen goed gegroeid is, dat zijn de fijne relaties.

'Naast de tekeningen worden er ook 3D-images gemaakt van het ontwerp'

Zijn jullie even creatief?

Bart is de meest creatieve en heeft de meeste klantcontacten. Lidewij heeft ook haar eigen klantcontacten maar wat minder. Lidewij neemt veel van de administratie voor haar rekening, financiën, offertes maken. Ze hebben een kantoor- en vergaderruimte in Shatti. Daar liggen ook diverse materialen opgestapeld, samples en dergelijke. Er is ook werk voor vier personeelsleden. Zij werken nu al jaren bij ze en iedereen is goed op elkaar ingespeeld. Zonder deze aanvulling zouden ze het werk niet kunnen doen. Het zijn twee Omaanse dames, en een Bengaalse dame, Tasneem, zij zou goed een general manager kunnen zijn in de toekomst. Amaal en Muzn zijn junior ontwerpers. Er is ook nog een tekenaar, Rashad uit India.

Samen werken, samen leven 24 uur per dag. Hoe is jullie balans in werk/vrije tijd?

Klanten begrijpen niet dat je niet 24 uur per dag werkt. Ze bellen rustig op vrijdagochtend om 8.00 uur en 's avonds nog om 21.00 uur. Er wordt wel met enige regelmaat werk mee naar huis genomen, administratie, en op zaterdagochtend een bezoek aan een lopend project. Ons privéleven bestaat ook nog uit dochter Karlijn van 11 jaar en zoon Oskar van 8 jaar. Dan hou je vanzelf wel op met werken als zij thuis zijn.

Welke projecten hebben jullie allemaal gedaan?

Hotel Kempinski, Sundus Rotana, Ibis Styles Hotel. En drie- en viersterrenhotels van Rotana in Barka, Dusit Thani in Taqah bij Salalah. Naast de Beach Club in Sifah ook Golf Lake Apartments in Sifah, die hebben 2500 vierkante meter zwembad.

Welke lopen nog?

PDO-camp, Ras Al Hamra development, Hotel Alia Jawel Al Achtarm, (een uitbreiding op het bestaande Hotel) Arjaan Rotana en een aantal villa's voor particulieren.

Frustrerende projecten, versus energiegelovende projecten?

Het is klantafhankelijk, sommige klanten durven niets goed te keuren. Of veranderen steeds van mening. Ook kunnen mensen erg wantrou-

wend zijn. Soms vlak voor het einde van het hele traject, haken ze af, uit angst dat je niet te vertrouwen bent. Bijvoorbeeld een project gedaan bij de ROP, maar die willen alleen maar bloemetjes, van die seizoensbloeiërs. Hetgeen betekent dat het hartje zomer dan een kale tuin is. Het heeft onze voorkeur om met vaste planten en bloemen te werken. Wat lekker werkt zijn voortvarende klanten, die zien dat het goed is wat je doet. Wanneer er een basis van wederzijds vertrouwen is.

Hoe lang blijven jullie nog?

Zo lang het leuk is. We plannen niet echt. Het bedrijf loopt goed. We hebben er plezier in. We verdienen onze boterham. Carpe diem.

Wat willen jullie achter laten?

Het bedrijf willen we achterlaten aan onze medewerkers. Wij leiden ze op, we zouden willen dat dit zijn vruchten gaat afwerpen. Dat het bedrijf levensvatbaar blijft als wij Oman zouden verlaten.

Website: www.muscatlandscaping.com

Facebook: Muscat Landscaping

Instagram: @Muscat_Landscaping

Pub Quiz

Foto's door Sandra Rietdijk

Kick-Off party

Foto's door Bop Velberg

Athene

Stad uit de oudheid

Een familieweekend plannen is best lastig als meer dan de helft in het buitenland woont. Wat is een handige locatie voor iedereen, en is ook nog leuk om te bezoeken? Uiteindelijk kwamen we op Griekenland uit en was een weekendje Athene geboekt.

Omdat we in september reisden was het vakantie-seizoen gelukkig net voorbij, wat uiteindelijk erg fijn bleek omdat de wachtrijen een stuk korter waren. Ons appartement zat in de wijk Kolonaki, een gezellige rustige buurt met ateliers van kunstenaars, aparte winkeltjes en weinig toeristen. Een wijk met kleine straatjes, waar je 's avonds gezellig wat kan gaan eten en drinken, maar ook op loopafstand van het centrum en zakelijke district.

De Akropolis

De Akropolis is natuurlijk dé bezienswaardigheid van Athene. Deze stond dan ook de eerste dag op de planning. Gelukkig zijn we in Oman wat gewend qua temperaturen, want met 35 graden de 156m hoge berg oplopen was voor ons beduidend minder zwaar dan voor de rest van de familie! Op de berg staan meerdere indrukwekkende tempels, en het uitzicht van bovenaf is zeker de klim waard.

Aan de voet van de berg ligt het Akropolis Museum, dat een modern en voornamelijk glazen gebouw is. Het geeft een duidelijk beeld over de Griekse geschiedenis vanaf de Bronzen tijd tot aan het Byzantijnse rijk.

Museum van de Oud-Griekse technologie

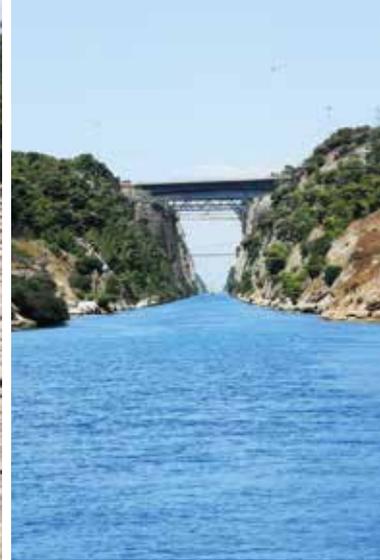
Athene telt ontelbare musea over de archeologische vondsten, geschiedenis en beelden. Wij vonden via Tripadvisor een verrassend museum over de Oud-Griekse technologie. Een klein interactief museum met modellen die zijn gebaseerd op ontwerpen uit het Oude Griekenland.

Je ziet hier onder andere de robot-lakei van Philon, de automatische klok van Ktesibios en de analoge computer van Antikythera. Het museum heeft enthousiaste medewerkers die van alles demonstreren, een aanrader!

Athene

Je kunt je prima verplaatsen met het openbaar vervoer binnen de stad. En zelfs voor een dagje strand kun je net buiten de stad met de tram prima komen.

Door Linde Harpenslager en Lydia Venema

Een lang weekend Athene is genoeg om de stad te verkennen, en er is voor ieder wat wils. Als je houdt van cultuur, theater en heerlijk eten, dan is Athene een goede plek om een weekend door te brengen!

Athene is sinds juni vanuit Muscat te bereiken met een rechtstreekse vlucht van Oman Air.

Omgeving Athene

Mocht je wat meer tijd hebben of Athene willen combineren met een andere (culturele) trip, huur dan een auto op de luchthaven en rijd via het Kanaal van Korinthe naar de Peloponnesos.

Vanaf de luchthaven Athene rijd je zo de snelweg nr. 6 op en vermijd je de drukke stad. De wegen zijn prima, af en toe is er een stuk tolweg. Het is handig om wat kleingeld bij de hand te hebben om

te betalen bij de bemande poortjes.

De eerste stop is bij Isthmia aan het begin van het Kanaal van Korinthe.

De brug die in het water zakt als er een boot passeert is een attractie op zich. Aan beide zijden van de brug is een restaurantje waar je wat kunt drinken terwijl je wacht totdat er een boot het kanaal in- of uitvaart.

Daarna kun je de weg vervolgen naar Epidaurus, om het beroemde theater van Asclepius te bekijken. Overnachten kan bijvoorbeeld in de buurt van Porto Cheli. De eilanden Hydra en Spetses zijn vanuit hier met een dagtocht te bekijken.

De terugreis naar Athene gaat via Nafplion, een gezellig toeristisch plaatsje met de oude vesting van Palamidi en nog een laatste prachtige, archeologische stop in Mycene.

'Een lang weekend Athene is genoeg om de stad te verkennen, en er is voor ieder wat wils'

Door Felix Rademaker, Nynke Haeser en
Gwen van Heuven

Junior Reporters

Op bezoek bij het Ras al Jinz
schildpaddenreservaat

Een gesprek met ranger **Lorenzo Ferrante**

Hoe groot zijn schildpadden?

De Leatherback schildpad is een van de grootste schildpadden, terwijl de Olive Ridley de kleinste is.

Welke schildpaddensoorten helpen jullie?

Ras Al Jinz helpt vaak groene schildpadden, de Hawksbill, de Olive Ridley en de Loggerhead.

Hoe ben jij op het idee gekomen om de schildpadden in Oman te redden?

Ik begon in 2008, toen redde ik mijn eerste schildpad. Mijn collega werkte hier en toen wilde ik mij ook gaan inzetten voor een schildpaddenopvangcentrum.

Wat vind je er leuk aan?

Als kind was ik altijd al gefascineerd door schildpadden en nu zet ik mij graag in voor het behoud van de schildpad. Ik doe het werk erg graag. Het zit eigenlijk in mijn natuur om te helpen en nu vooral om bedreigde diersoorten een tweede kans te geven.

Hoe help je de schildpadden?

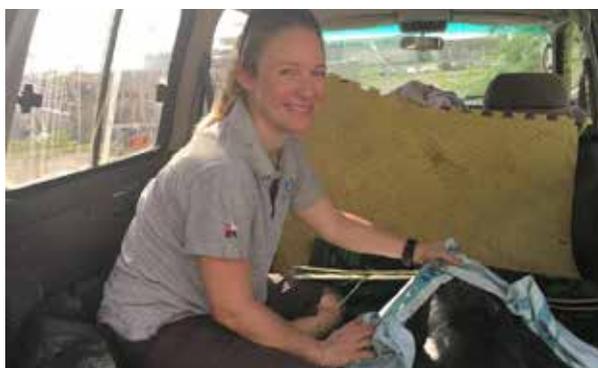
Met nog beperkte middelen zetten we ons zo goed mogelijk in voor het redden, rehabiliteren en zich laten voortplanten van de schildpadden.

Geef je ze ook eten?

Ja, maar alleen in het opvangcentrum.

Hoe lang doe je het werk al?

In 2008 raakte ik betrokken bij het redden van de schildpadden. Ik zet me in voor

het centrum en we hebben borden gemaakt om meer voorlichting te geven over de schildpadden, zodat de bevolking meer kennis heeft over de schildpadden. Ik heb ook geholpen met het ontwikkelen van de wandelpaden en de bewegwijzering.

Hoe oud worden schildpadden?

Wetenschappers zijn het er niet helemaal over eens, maar waarschijnlijk kan een schildpad wel honderd jaar oud worden.

Heb je ooit een schildpaddenei vastgehouden?

Ja, maar een lege.

Wat doen de schildpadden allemaal in de zee?

Hun leven speelt zich vooral af in de zee.

Welke schildpad legt de grootste eieren?

De Leatherback.

Welke schildpad die in Oman voorkomt, is het meest bedreigd?

Dat is de Hawksbill.

Waarom leggen de schildpadden hun eieren in een kuil?

De schildpadden graven een kuil en maken op het strand een nest. Eieren kunnen zich niet in de zee ontwikkelen. De temperatuur van het zand van het nest bepaalt of de jonge schildpad een jongen of een meisje wordt.

De foto met de schildpad in de achterbak is van de marine biologist Elayne Looker. Zij is onderzoekster en nauw betrokken bij alle projecten van Ras al Jinz.

Junior Reporter Felix heeft een grote inzamelactie gehouden voor het WNF voor de zeeschildpadden en het opruimen van plastic (www.plasticbende.nl).

Hij heeft meer dan 700 euro opgehaald, waarvan ongeveer 250 omr hier in Oman en de rest via vrienden en familie in Nederland.

Restaurant review Sohar

Door Cilie van Waardenberg en
Ina van Marle

Duurzaam ondernemen, gebruikmaken van de lokale markt en elke dag alles vers

Sohar, een stad, hoofdstad van Al Batinah Noord en ooit zelfs hoofdstad van Oman. Voor ons meer een dorp, eigenlijk een aaneenschakeling van dorpen. Een bijzonder verschijnsel in dit dorp is wat genoemd wordt 'De Zeeturk'. We hebben ook een 'Landturk', die is ook goed maar die kwam later.

'De Zeeturk' is een Turks restaurant, vlakbij de vissouq en, uiteraard, vlakbij het strand. Zit daar al vijftien jaar en breidt zo ongeveer om het andere jaar uit. Met een groter terras, dat later overdekt werd en nog later AC-gekoeld, buitenteras, familiekamers parkeerplaats netjes betegeld, extra ovens etc.

Mr. Mohammed runt het geheel en maakt de meeste uren van de veertig mensen die daar werken. Hij slaapt een uur of vier per nacht, en nu en dan kan je hem knikkebolend achter of naast de toonbank vinden, meestal 's middags. Om 7.00 uur 's ochtends gaat hij open, verwelkomt de ochtendploeg en gaat boodschappen doen. Om 4.00 uur 's nachts sluit hij, dan begint de schoonmaak en kan Mr. Mohammed gaan slapen. Bijzonder dat iemand dat zoveel jaren volhoudt, en enthousiast blijft. Het grootste deel van het personeel loopt al jaren mee, dat zegt iets. Tijdens de Ramadan blijft hij overigens open.

In de keuken staat o.a. Ali, brood te bakken: 500 à 600 Arabische broden per werkdag, in het weekeinde 1000, plus de nodige pizza's waar pas geleden een nieuwe oven voor werd aangeschaft. Ook Ali werkt er al jááááren.

Daarvoor kwamen we niet, we kwamen om te eten, en van de 'juices' te genieten. Hoewel, eerlijk is eerlijk, personeel dat je prettig benadert en met open armen ontvangt is ook onderdeel van het plezier daar te gaan eten. We mochten zelfs onaangekondigd een kijkje nemen in de keukens en foto's maken waarbij vooral heel trots de nieuwe oven getoond werd.

Als voorgerecht zijn er vrijwel altijd 'mixed appetizers',

dat is bekend bij de bediening dus dat wordt ons als eerste gevraagd. Even later komt er dan een groot bord met hummus, baba ghanous, olijvensalade, pepersalade, tzaziki en wortelsalade en natuurlijk een mandje Arabisch brood en een grote pide, supervers want net uit Ali's oven. Met dat voorgerecht moet je oppassen want daar eet je makkelijk zoveel van dat je vol zit voor je het hoofdgerecht nog maar hebt gezien. Om die reden hadden wij gevraagd alles tegelijk te serveren,

ook de met kaas en za'ater en de met spinazie gevulde broodjes, de zelf uitgezochte hamour, lamskoteletjes, spinazie, salade en pizza.

We zitten al te eten en dan komen onze 'juices', dat is nog steeds wennen. Al die 'juices' moeten afzonderlijk gemaakt worden, dat kan kennelijk niet anders. Gelukkig staan er bij binnenkomst al flesjes water te wachten, en als ze er niet al staan worden ze uitgedeeld.

Wat was het lekkerst? Over smaak valt niet te twisten, en dat blijkt want de meningen lopen uiteen. Over één ding zijn we het wel eens: er was niets wat niet lekker was, het feit dat alles vers wordt gemaakt draagt daaraan zeker bij. Ook de fruitsalade als dessert is supervers en pas gesneden.

Geheel gratis komt men langs met een flesje lotion om onze handen te 'wassen'. Willen we nog koffie; Turks, Omaans of liever thee?

Dan komt de rekening, met een schaal tandenstokers, ook zo'n 'schone' gewoonte. Die rekening blijkt weer erg mee te vallen: omr 27,400.

De hamour is wat duurder, maar dat is sowieso geen goedkope vis, bovendien vers van de markt aan de overkant en schoon-gemaakt in eigen keuken. Met ons vijven superlekker gegeten voor ongeveer 13 euro pp, daar kan zelfs een Nederlander toch niks van zeggen.

De officiële naam van het restaurant is trouwens Wardat Al Fath Trad. Coffee Shop zoals uit de menukaart blijkt, maar niemand kent of gebruikt deze naam.

Afzweemen juni 2019

Vlak voor de zomervakantie konden we weer trots zijn op zeven van onze leerlingen die we hun ZwemABC diploma mochten overhandigen. De kinderen hadden erg hard geoefend en lieten begin juni tijdens het feestelijke afzweemen aan hun ouders en andere familieleden zien dat ze er klaar voor waren!

Funday

Als afsluiting van het seizoen hebben we tijdens de laatste les een funday georganiseerd. Hierbij waren de ouders en broertjes en zusjes van de leerlingen uitgenodigd om in teams spelletjes te doen; rennen over de waterloopmat, een puzzel onderwater en een kindvriendelijke versie van waterpolo. De waterloopmat blijft altijd favoriet en ook dit jaar bleek het wederom voor de ouders niet altijd even makkelijk te zijn...

Sinds begin september zijn we weer met 15 leerlingen aan de slag gegaan om ze de kneepjes van het Nederlandse (Nationale) ZwemABC-curriculum bij te brengen (hierbij ligt de focus op veiligheid, jezelf goed kunnen redden in het water en de schoolslag). We hopen een aantal kinderen weer te kunnen klaarstomen voor het diploma zwemmen dat gepland staat voor half december.

36e Zwem4daagse Muscat (oktober 2019)

Dit jaar werd in Nederland de 50e editie van de Zwem4daagse georganiseerd. Ik dacht dat het in Muscat al ruim 40 jaar werd georganiseerd, maar nu bleek dankzij een e-mail van mijn oude zwemjuf uit Oman, dat ik in 1984 zelf hier heb meegezwommen tijdens de eerste Zwem4daagse van Muscat! Er werden begin oktober, tijdens de 36e editie van de Zwem4daagse Muscat, door 75 kinderen van 10 verschillende nationaliteiten in 5 dagen 13390 baantjes (335 km) gezwommen. We hopen dat er volgend najaar tijdens de 37e editie weer net zoveel enthousiaste kinderen mee willen doen!

Neem voor meer informatie over ZwemABC Muscat contact op met:
Jacobien Haeser, jacobienhaeser@hotmail.com / +968-94692979

Foto's door Diederik van Erp

Intocht Sinterklaas

Vanuit Sohar

een tripje naar de Sulphur Springs

Door Machteld Schenkenberg van Mierop – van der Slot

Vanuit Muscat zijn er zoveel mooie wadi's te bezoeken op betrekkelijk kleine afstand van de hoofdstad. Over de mooie plekjes rondom Sohar is minder bekend, dus dit keer is het leuk om aandacht te geven aan de Sulphur Springs (Sahban) op zo'n 45 minuten rijden van Sohar centrum. De route ernaartoe is redelijk eenvoudig, alleen het laatste stuk is aan te bevelen om te doen met een 4x4. Een heel leuke tocht zo door de bergen, steil omhoog en weer naar beneden. Wij reden deze tocht op een doordeweekse dag, maar ik kan me zo voorstellen dat het in een weekend wat drukker kan zijn en dat het dan nog spannend kan worden. Spannend op een leuke manier!

Wij hadden op de gsm in Google Maps aangegeven dat we naar Ain Sulphur Springs wilden gaan (zie bijgevoegde foto) en daar konden we zo heen rijden met de begeleiding van de gsm. Niet moeilijk en vooral het eerste stukje is lekker vlot. Vanuit Sohar vertrek je naar Buraimi road (je passeert dan het Crowne Plaza hotel) en die volg je een heel stuk tot je afslag Sabhan ziet. Die afslag neem je, je gaat vervolgens onder de weg door en daar staat een vergeeld bord met een pijl de wadi in. Wanneer we de weg afdraaien, rijden we gelijk een keurige gravelweg in die tussen de bergruggen door loopt.

De bergen om ons heen zijn heel afwisselend en we passeren een bouwplaats waar een enorme persleiding wordt ingegraven. Daarna ga je steeds verder naar boven en wordt het steiler, mooier en leuker. Aan het einde van de rit, je gsm geeft aan dat je er bent, is het eerste wat in je opkomt, waar ben ik nu aangekomen...

Een soort hofje waar wat Omani mannen wonen, mooie ruïnes en leuke gebouwtjes van plaatwerk. En jawel, een heel behulpzame Omani schiet ons te hulp! Hij geeft aan waar te parkeren, want we kunnen niet op de plaats blijven waar we nu staan (reuze grappig want er is verder niemand en het parkeervak dat hij aangeeft is een paar meter verderop, op hetzelfde stuk gravel). En dan vraagt hij of we hulp willen om de weg te vinden naar de bron. We gaan samen op pad! Aan te raden is om goede schoenen te dragen of Teva's of iets dergelijks want het is wat klimmen en klauteren; bergpaden, een stukje falaj, een wadi doorkruisen en weer over de rotsen/berg. Op zich al een heel mooi wandeltochtje. Verstoep in de diepe geulen waar we naast lopen liggen de poelen, die zien we pas na enige tijd. Wauw, wat een mooi gezicht, dat gekleurde water! Bijgevoegd wat fotos van de wandeltocht erheen (of terug) en de poelen. Onze gids voor de gelegenheid laat ons zien waar de bron ontspringt en waar dat heerlijke warme water zich vermengt met het relatief koele water van de wadi. Je ziet het verschil ook heel duidelijk. De wadi heeft kikkervisjes en algen en de bron is superzuiver en -schoon. Wanneer het water samenkomt wordt het melkachtig van kleur. Prachtig gezicht! Na alle uitleg hebben wij aangegeven de weg terug wel zelf te vinden en liep de man weer weg. We konden in alle vrijheid genieten van al dit moois, de fluitconcerten van alle verschillende vogels en de verdere stilte om ons heen. De planten en stenen hebben een soort korrelige aanslag (zie de bijgevoegde foto's) die heel prettig aanvoelt. Uiteraard werd ons verteld hoe goed

dit alles voor onze huid is dus dat we lekker kunnen gaan badderen. Het begint met wat ondiepere poelen maar de laatste (vanaf waar wij erin gingen) is de diepste en daar kun je ook echt kopje onder gaan (dat hebben wij overigens niet getest). Heerlijk water en toch ook wel een wonderlijke gewaarwording. Als er niks in het water beweegt zie je zowaar wat eronder zit, maar bij iedere beweging wordt het weer dichter en meer melkachtig. Superlekkere temperatuur, dat water! Aangegeven wordt dat mensen met eczeem, artritis en fibromyalgia baat hebben bij het baden in deze bron. Of het echt wonderen doet voor je huid of je gezondheid: geen idee. Een leuke trip was het zeker!

Tip: zelf vonden wij het prettig om waterschoentjes te dragen.

Wetenswaardigheden over sulphur/zwavel:

Zwavel is een natuurlijk mineraal dat voornamelijk bij heetwaterbronnen en vulkanische kraters wordt gevonden. Het is een stof die ook in ons menselijk lichaam voorkomt, het zorgt voor sterk haar, sterke nagels en voor onze huid. De mooie kleur van het water komt voort uit de reactie van het water met calciumcarbonaat en zwavel, dit zorgt voor die blauw witte kleur in de poelen.

Maak kennis met de autoverhuurder speciaal voor expats

Herkent u dat? Bij aankomst op Schiphol, de ellselange rijen aan de autoverhuurbalie. En als het tegenzit, staat er ook nog een lange rit te wachten naar uw huurauto.

Uw tijd in Nederland is kostbaar en dat weten wij. Daarom hebben wij geen lange wachtrijen of auto's die op een externe locatie staan. Wij houden uw vluchtnummer in de gaten zodat we altijd voorstaan terwijl u net de aankomsthal binnenkomt.

Nadat u geland bent op Schiphol, wacht een van onze medewerkers u op in de aankomsthal en begeleidt u rechtstreeks naar de huurauto. Deze is dan reeds voorgereden en u kunt direct de weg op. Rijden zonder zorgen.

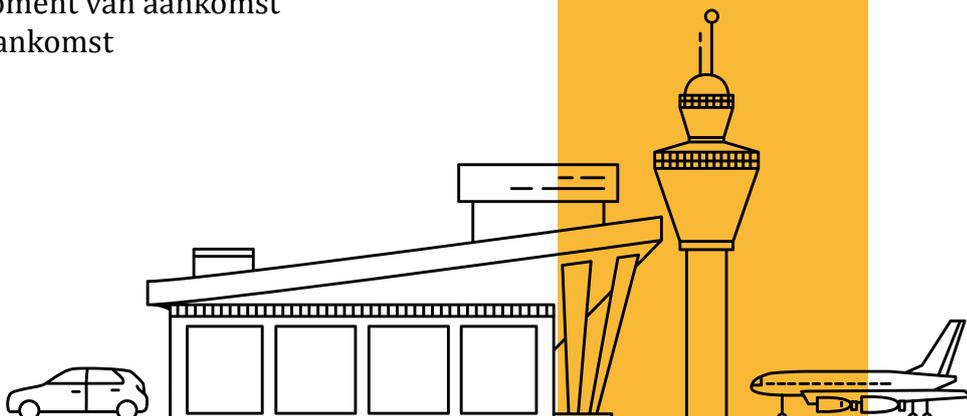
Onze beloftes:

- Geen kilometerheffing
- Geen kosten voor meerdere bestuurders van de huurauto
- Geen betaling voor de huurauto op moment van reserveren
- Geen annuleringskosten tot moment van aankomst
- Geen extra verzekeringen bij aankomst

BB&L

car rental made personal
BBLCARRENTAL.COM

Door Renske Maandag

Tijdens de Nederlandse Kinderboekenweek is er ook bij LanguageOne extra aandacht voor het lezen. Dit keer was het thema **Op Reis!**

**KINDER
BOEKEN
WEEK**

Mia, Nora, Jenson, Ishaan, Tatum en Lucas in groep 1/2 op de PDO locatie.

De jongsten maakten hun eigen bus, vouwden verschillende vervoersmiddelen en leerden over het verkeer.

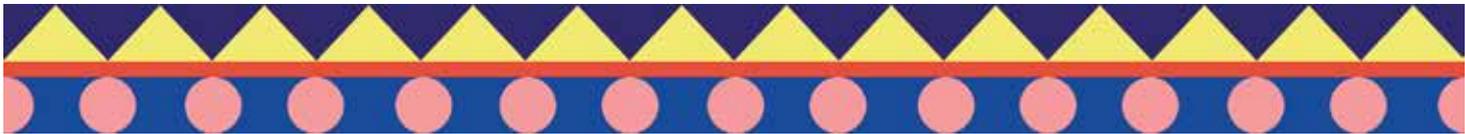

Coenraad, Noa, Eva, Thalya, Mark, Lilou en Fien in groep 3/4 op de PDO locatie.

Groep 3/4 maakte een tekening met vervoersmiddelen op het land, in de lucht en over water.

Dawit, Robel, Casper, Julian, Dana, Laura, Morris en Samuel in groep 4/5/6 op de BSM.

REIS JE MEE? KINDERBOEKENWEEK

Bij de oudere groepen was een echte prijs te winnen voor het beste reisverhaal. Het zelfgeschreven verhaal werd voorgelezen in de klas.

Lente, Anna, Jesper, Kyan, Bodi, Felix, Jiya, Aditya en Luka in groep 5/6/7 op de PDO locatie.

Terug naar de schoolbanken in Nederland

Door Barbara de Goederen

Toen wij ons in 2012 voorbereidden op onze verhuizing van Nederland naar Oman, dachten we dat dat voor vier jaar zou zijn, dat onze jongens van 7 en 10 naar de Nederlandse school van PDO zouden gaan (en de oudste dan na groep 8 naar het Rijnlands Lyceum in de BSM), en dat bij terugkomst de oudste dus 'gewoon' naar de middelbare school bij ons in de straat zou gaan en de jongste zelfs terug naar zijn oude basisschool. Een beetje ervaren expat voelt natuurlijk meteen aan dat dat heel anders uitpakte. De Nederlandse school bleek opgeheven, de geplande vier jaar werden er zes en het Britse onderwijs sluit niet naadloos aan op het Nederlandse.

In de zomer van 2018 zat ons Omaanse avontuur er helaas op en verruilden we het PDO-kamp weer voor ons huis in Leiden. Er wordt ons vaak gevraagd hoe het onze jongens hier vergaat en hoe het nou zit met de verschillende onderwijssystemen. Twee jongens, twee scholen, twee karakters: ik zal voor allebei de gevallen ingaan op zowel het schoolsysteem als hun persoonlijke ervaringen.

De school in Oman

In Oman zijn Bas en Marijn allebei begonnen op PDO School in Ras al Hamra, en vervolgens voor senior school doorgegaan op de British School Muscat (BSM). Voor wie er niet mee bekend is even de belangrijkste verschillen tussen Brits en Nederlands voortgezet onderwijs:

- senior school begint een jaar eerder dan een Nederlandse middelbare school;
- in Nederland zit je per leerniveau (vmbo, havo, vwo) op een aparte school; op een Britse school worden alleen voor sommige vakken (Engels, mathematics, sciences, physical education) indelingen naar niveau gemaakt maar zitten verder alle leerlingen in dezelfde klas;
- in het Britse systeem doet iedereen in year 11 examen voor het General Certificate of Secondary Education (GCSE); afhankelijk van je resultaten kun je daarna beginnen aan een vervolgopleiding op MBO- of HBO-niveau, of mag je door om A-levels te halen, waarmee je op een universiteit toegelaten kan worden.

De oudste: nog twee jaar te gaan

Bas was bij onze terugkeer 16 jaar oud en had net zijn GCSE-examens gedaan. Voor zijn laatste twee schooljaren hadden we drie opties:

1. Doorgaan in het Britse systeem om A-levels te halen bij de Britse school in Voorschoten. Je doet dan examen in drie (soms vier) vakken en hebt een aan vwo gelijkwaardig diploma. Welke vakken je kiest staat volledig vrij, al is voor sommige een minimale GCSE-score vereist. Vanwege het beperkte aantal vakken gaat de leerstof flink de diepte in. Mocht je uiteindelijk een van die vakken gaan studeren in Nederland, dan kan het zijn dat je veel stof in je eerste studiejaar al gehad hebt op school. Iets om alert op te zijn is dat sommige Nederlandse universitaire opleidingen meer eisen stellen aan de samenstelling van het vakkenpakket dan Britse. Dat hoeft geen probleem te zijn, maar voor ons maakte dat het een minder logische keuze, ook omdat Bas op dat moment nog niet wist wat hij zou willen studeren.

2. Vwo op een Nederlandse school. De leerling doet examen in acht vakken, sommige scholen staan er meer toe. Verplicht zijn Nederlands, Engels, een tweede vreemde taal en wiskunde (wat in verschillende vormen wordt aangeboden). De keuze voor de overige vakken hangt af van het profiel dat je kiest: Natuur & Techniek; Natuur & Gezondheid; Economie & Maatschappij; Cultuur & Maatschappij. Een vwo-diploma is je makkelijkste toegang naar een universitaire opleiding in Nederland, mits je uiteraard examen doet in de juiste vakken. Als je echter de overstap naar vwo op een later tijdstip maakt, is de overgang niet makkelijk. Niet alleen zijn er inhoudelijke verschillen in de leerstof en moet je omschakelen naar het Nederlands, ook hebben je nieuwe klasgenoten dan al vier jaar alle vakken op vwo-niveau gehad, en jij waarschijnlijk maar een paar. Soms tellen resultaten uit 4 vwo al mee voor het eindexamen en ligt het aan de school of ze jouw buitenlandse resultaten als compensatie accepteren. Een van de scholen die wij bezochten had slechte ervaringen met een instromer uit het buitenland en wilde Bas daarom een jaar terugzetten. De dochters van kennissen

'Had je daar dan geen les in het Nederlands?'

'De eerste dag was natuurlijk heel spannend, maar binnen een week had hij al zijn plek gevonden'

van ons zijn op dezelfde leeftijd naar Nederland gegaan, wel meteen naar 5 vwo. Zij hebben hun diploma gewoon in twee jaar gehaald, zij het met bijspijkeren op een summer school.

Kortom: succes zal afhangen van de capaciteiten, de wil en de inzet van zowel de school als de leerling.

3. Overstappen naar het International Baccalaureate (IB). Net als in het Britse systeem wordt in het IB met 16 jaar het zogeheten Middle Years Programme (dat alle leerlingen gezamenlijk volgen) afgesloten. Degenen die dat aankunnen gaan door met het Diploma Programme (IBDP), wat een diploma gelijkwaardig aan vwo oplevert.

Er bestaat ook een meer praktisch ingericht IB Career-related Programme, dat lijkt meer op havo. In het IBDP doe je examen in zes vakken (drie op higher level en drie op standard level), te kiezen uit evenveel hoofdgroepen: first language, acquired language, individuals & societies (economics, history etc.), sciences (physics, chemistry etc.), mathematics (verschillende niveaus mogelijk) en arts. Het precieze aanbod binnen elke groep verschilt per school. Er mag een kunstvak worden ingewisseld voor bijvoorbeeld een tweede sciencevak. Daarnaast volg je het vak Theory of Knowledge (ToK), schrijf je een extended essay en moet je een aantal uren besteden aan Creativity, Activity and Service. Het IB beoogt de leerlingen op te leiden tot "inquiring, knowledgeable and caring young people" die over de grenzen van de afzonderlijke vakken heen kunnen kijken, vandaar het brede vakkenpakket en de bijkomende activiteiten. Het cijfersysteem van IB is iets anders dan het Nederlandse, maar is inmiddels goed bekend bij de universiteiten. Bij inschrijving krijg wel je een aparte behandeling, want zelfs als je het in Nederland hebt gehaald geldt het als buitenlands diploma. Alleen voor medische studies blijft het opletten: daarvoor zijn natuurkunde, scheikunde én biologie vereist, en zal toestemming moeten worden gevraagd om in al die vakken examen te doen.

En het is geworden...

... IBDP op het Rijnlands Lyceum in Oegstgeest. Dat gaf het voordeel van zowel een goede aansluiting op zijn eerdere Britse jaren, juist op dit overstapmoment, als volgend jaar een (hopelijk) soepele toelating tot de studie van zijn keuze. De eerste dag was natuurlijk heel spannend, maar binnen een week had hij al zijn plek gevonden. De

hele groep begon op dat moment met een schone lei en hij was zeker niet de enige nieuweling: een derde van de leerlingen kwam van een andere school, meestal in het buitenland. Iedereen staat daardoor open voor elkaar en contacten zijn snel gelegd. Hij geniet van de vrijheid die de combinatie van fiets, mobieltje en pinpas hem hier bieden. Wat betreft de lesstof zijn er ook geen problemen geweest. Hij moet wel harder werken dan hij ooit gedaan heeft, maar dat lijkt ook te gelden voor zowel zijn vrienden die op de BSM zijn gebleven als zijn huidige klasgenoten die al IB deden. Zijn cijfers zijn op hetzelfde niveau als op de BSM.

De jongste: nog vijf jaar voor de boeg

Marijn was bij terugkeer 13 jaar oud. Hij wilde zelf het liefst naar een Nederlandse school. Dan nog bleef er ook voor hem genoeg te kiezen, want in Leiden is er een ruim aanbod aan middelbare scholen die met elkaar concurreren om de leerlingen en daarom allemaal hun eigen bijzonderheden hebben. Model United Nations, gymnasium, kunstklassen, topsport, verzin het maar. Er is ook tweetalig onderwijs (TTO), maar dat wilde hij niet. Momenteel zijn de eindexamens voor TTO nog niet in het Engels en moet er dus in de bovenbouw alsnog worden overgeschakeld naar volledig Nederlandstalig onderwijs. Marijn wilde liever zoveel mogelijk tijd hebben om zijn Nederlands te verbeteren. Het is uiteindelijk 2 vwo op een school met technasium geworden.

'Hij geniet van de vrijheid die de combinatie van fiets, mobieltje en pinpas hem hier bieden'

Dat is klassiek havo- of vwo-onderwijs, dat naast het standaardcurriculum ook het vak Onderzoek & Ontwerpen aanbiedt. In een speciaal ingerichte werkplaats voeren de leerlingen projectmatig in teamverband bètatechnische opdrachten uit, die worden aangedragen door bijvoorbeeld ziekenhuizen, universiteiten en bedrijven. De opzet is dat de leerlingen competenties ontwikkelen als inventiviteit, communicatie en projectmatig werken, en dat ze vaker, maar weloverwogen, kiezen voor een bèta-opleiding. Bij ons kennismakingsbezoek op een gewone schooldag kregen we de indruk dat het een school was met enthousiaste leraren

met belangstelling voor de leerlingen, en waren we snel om.

Cultuurschok

De dagelijkse praktijk bleek wel iets weerbarstiger. We kunnen wel stellen dat het eerste jaar voor Marijn toch een soort cultuurschok is geweest. Volle, rumoerige klassen, weinig aandacht voor de leraar, veel korte lessen op een dag, en vaak begreep hij de huiswerkopdrachten en proefwerkvragen niet goed. Als de docenten al wisten dat hij een zij-instromer uit het buitenland was, begrepen ze niet altijd de consequenties ("Had je daar dan geen les in het Nederlands?" "We hebben vorig jaar toch uitgelegd hoe dit vak werkt?"). Hij wilde zelf niet dat we er teveel aandacht aan zouden geven, maar als we de kans kregen probeerden we het de leraren tussen de regels door wel te laten weten. Het hele jaar door liep hij nog aan tegen zaken als lesmaterialen die hij niet had (die zaten namelijk in het brugklaspakket) en het niet kunnen vinden van de conciërge die de lockersleutels uitgeeft. Dit soort dingen zullen nooit helemaal te voorkomen zijn.

Eigenlijk beseffen we pas achteraf dat veel aspecten van de Britse school in Muscat heel goed passen bij het soort kind dat Marijn is: kleine klassen, een regelmatig rooster, lange lessen dus minder verschillende vakken per dag, nooit huiswerk voor de volgende dag, veel duidelijkheid over wat er van je verwacht wordt. De manier waarop het hier gaat kostte hem veel energie, en hij is in het begin

dan ook vaak ziek geweest – maar daar kan het Hollandse herfstweer natuurlijk ook een rol in hebben gespeeld.

Maar het was gelukkig niet allemaal kommer en kwel. Als enige nieuwkomer was voor hem de eerste dag natuurlijk nog spannender, maar hij had al direct aansluiting bij een leuk clubje jongens, nog steeds zijn beste vrienden. Met behulp van het schoolsysteem Magister, waar al het huiswerk en de leerplannen in staan, kon ik hem begeleiden bij het plannen en interpreteren van zijn huiswerk, ook als hij ziek was. En net als zijn broer geniet hij van de vrijheid om er zelfstandig op uit te gaan, zelfs als het regent!

Hij heeft zich er al met al goed doorheen geslagen en is dit jaar een stuk vrolijker begonnen. Hij weet nu wat er van hem verwacht wordt en beseft dat hij het aankan. En het belangrijkste, hij maakt zich er niet meer zo druk om.

Nuttige websites:

- rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs
- nuffic.nl (o.a. over waarde buitenlandse diploma's)
- technasium.nl
- ibo.org (over IB)
- studiekeuze123.nl (ook voor toelatingseisen, open dagen e.d.)
- boswell-beta.nl (als je deficiënties in je vakkenpakket hebt)
- decazine.vvsl.nl/Studiekeuzespecial2019 (alle praktische informatie over studeren)

FOR ALL YOUR PRINTING NEEDS

MAZOOON مزون
PRINTING, PUBLISHING & ADVERTISING (L.L.C.)
للطباعة والنشر والإعلان (ش.م.ع.)

P.O. Box 178, Postal Code: 114, Muscat, Sultanate of Oman | +968 2481 7004 | www.mazoonprinting.com | customer.service@mazoonprinting.com

Geachte expat,

In Nederland staan de kranten vol met verhalen over dreigende pensioenkortingen die een groot aantal deelnemers boven het hoofd hangen. Dat is ondanks het recent (juni) gesloten pensioenakkoord. Dat akkoord geeft de pensioenfondsen wat ruimte maar de sterke rentedaling daarna doet dat weer teniet.

Volgens het CBS heeft 40% van de Nederlandse huishoudens geen idee of ze na hun pensionering rond kunnen komen. De meeste mensen gaan zich namelijk pas na hun 55e in hun pensioen verdiepen. Toch weet een kwart van de 55-plussers nog steeds niet of ze later rond kunnen komen. Nu gebeurt het wel vaker dat mensen geen interesse hebben in financiële zaken, je gaat per slot van rekening pas naar een hypotheek kijken als je een huis wilt kopen. Helaas werkt dat op het laatste moment in actie komen bij pensioenen compleet averechts. Hoe langer je wacht, hoe minder kans er is dat je later een goed pensioen hebt. Dat komt omdat je rendement nodig hebt en rendement is een lange-termijnvliegwieltje. Om u een idee te geven: de Nederlandse pensioensector behaalt een lange-termijnrendement van ongeveer 6%.

Begrippen

Om pensioenen (en lijfrentes) te begrijpen moet u een aantal begrippen kennen. In de eerste plaats de zogenaamde omkeerregel. Die regel zegt dat u de premie die u betaalt van de belasting af kunt trekken. De uitkeringen worden dan later wel belast. Die latere belasting is echter aanzienlijk lager zolang uw pensioeninkomen niet boven de € 36.000 uitkomt. U kunt dan een belastingvoordeel van een kleine 20% tegemoet zien. Als u nu veel verdient is dat zelfs bijna 30%. Dan is er de zogenaamde franchise en dat is een deel van uw salaris waarover u geen pensioen mag opbouwen. De reden daarvoor is dat u al AOW krijgt. Dan is er de A-factor en dat is het bedrag waarmee uw pensioen het afgelopen jaar is gegroeid.

Opbouw pensioen

De opbouw van uw pensioen kan bestaan uit maximaal vier onderdelen, de zogenaamde pijlers:

1. AOW (eerste pijler). Iedereen heeft recht op dit basispensioen van de overheid. Expats echter niet

Pensioenakkoord

over de buitenlandse jaren tenzij ze dit vrijwillig bijverzekeren. U bouwt 2% van de AOW-uitkering op per jaar dat u in Nederland woont of werkt.

2. Werknemerspensioen (tweede pijler). Meestal betaalt u via uw werkgever zelf voor een deel mee aan de premie voor dit aanvullende pensioen. Bij de meeste pensioenfondsen betaalt u ongeveer een derde en uw werkgever de rest. Er gaat dan dus veel meer premie in uw pensioen dan u ziet op uw loonstrookje. We onderscheiden hier twee hoofdvormen, de uitkeringsovereenkomst als eindloon of als middelloonregeling en de beschikbare premieregeling. Het maximumsalaris waarover u pensioen mag opbouwen is tegenwoordig bijna € 110.000. Alleen expatwerknemers van een aantal grote bedrijven bouwen pensioen op in de expatjaren.

3. Aanvullende regelingen (derde pijler). Hier kan je als zzp-er of DGA pensioen opbouwen. Te weinig mensen treffen extra maatregelen om hun oudedagsvoorziening aan te vullen, bijvoorbeeld in de vorm van een lijfrente, banksparen, bankbeleggen of een koopsompolis. De maximale inleg per jaar is hier ook inkomensafhankelijk en is iets meer dan € 12.000 per jaar.

4. Zelf (laten) regelen door vermogen op te bouwen (vierde pijler). Voor de meeste expats is deze zogenaamde box 3-opbouw de enige optie. U bent uw eigen pensioenfonds.

Dekkingsgraad en disconteringsvoet

Dan een heel belangrijke: de dekkingsgraad. De dekkingsgraad wordt uitgedrukt in een percentage en als dat 100% is betekent dat dat uw pensioenfonds genoeg geld in kas heeft om het pensioen van alle deelnemers te betalen inclusief indexering. Indexering betekent ieder jaar een beetje erbij om de gestegen prijzen te compenseren (inflatie). Bij de berekening van de dekkingsgraad kijkt een pensioenfonds vooral (maar niet alleen) naar twee zaken. De eerste is hoe oud we gemiddeld worden, met andere woorden hoelang ze u waarschijnlijk moeten betalen. De tweede is de rente waarmee je de toekomstige verplichtingen uitrekent en dat heet de disconteringsvoet. Disconteren lijkt moeilijk

maar is het omgekeerde van rente bijschrijven op een spaarrekening. Met dat disconteren bepaalt een pensioenfonds dus de hoeveelheid geld die ze nu in kas moet hebben om in de toekomst uw pensioen te kunnen betalen. Het maakt daarbij een enorm verschil hoe hoog die disconteringsvoet (rente) is. Vroeger mochten pensioenfondsen een disconteringsvoet van 4% gebruiken en nu is dat nauwelijks 1%. Een verandering van 1% in deze disconteringsvoet heeft een effect van ongeveer 15% op de dekkingsgraad van het gemiddelde pensioenfonds.

Het nieuwe pensioenakkoord

Het is een principeakkoord en er worden alleen hoofdlijnen gegeven over de volgende onderwerpen:

- Vernieuwing van het pensioenstelsel
 - Minder snelle stijging AOW-leeftijd
 - Verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering (AO) voor zelfstandigen
 - Pakket maatregelen om gezond werkend uw pensioen te halen (o.a. zwaar werk)
 - Uitwerken door een stuurgroep
 - Opnemen bedrag ineens op de pensioendatum
- Het akkoord is gebaseerd op een advies van de Sociaal Economische Raad (SER).

Vernieuwing

Op dit moment heeft iedereen recht op dezelfde pensioenopbouw en de opbouw hangt dus niet af van uw leeftijd. Dat betekent dat jongeren teveel en ouderen te weinig premie betalen. Een pensioenfonds met veel oudere deelnemers wordt in het huidige stelsel gedwongen om voorzichtig te beleggen maar dat is minder gunstig voor jonge deelnemers die nog een lange beleggingshorizon hebben en dus meer risico kunnen nemen. Er komt nu een gelijke premie maar een ongelijke opbouw waardoor jongeren meer opbouwen en ouderen minder. Het gaat straks dus anders en een idee is om het fondsvermogen op te knippen in meerdere potten.

Ook zal er budget moeten worden vrijgemaakt om het nieuwe pensioencontract te faciliteren voor ouderen. In 2020 wordt hiervoor 400 miljoen vrijgemaakt en dat loopt in 2021 op naar miljarden en die lasten dalen waarschijnlijk ook deels bij de werkgevers neer. In de toekomst worden de uitkeringen meer afhankelijk van de beleggingsopbrengsten, levensverwachting en de economische situatie. Dit geldt voor de opbouwfase zowel als voor de uitkeringsfase. De uitkering kan te zijner tijd dus gaan fluctueren. Middelloon en eindloon pensioenen komen te vervallen en wat overblijft is een soort nieuwe premieovereenkomst met va-

riabele uitkeringen en opbouw. De premie wordt belegd om hiermee een voorwaardelijk pensioen aan te kopen.

De SER heeft verder geadviseerd om bestaande pensioenaanspraken samen te voegen met nog op te bouwen rechten in het nieuwe pensioencontract. Of dit ook gaat gebeuren ligt bij de sociale partners want die moeten daarover uiteindelijk beslissen. Zelfstandigen kunnen zich vrijwillig aansluiten bij de pensioenregeling in hun sector. Tot slot komt er een, voor iedereen gelijk, uitgebreid nabestaandenpensioen en voortgezette pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid.

AOW-leeftijd

De verhoging van de AOW-leeftijd wordt deels teruggedraaid. In de jaren 2020 en 2021 wordt de AOW-leeftijd bevroren op 66 jaar en 4 maanden en in 2022 wordt het 66 jaar en 7 maanden. Daarna in 2023 66 jaar en 10 maanden en in 2024 wordt het nu 67 jaar, waar dat eerst al in 2021 was. In de jaren na 2024 wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting en als die stijgt met één jaar, gaat de AOW-leeftijd met 8 maanden omhoog. De zogenaamde pensioenrichtleeftijd, de datum die u ziet op uw nieuwste UPO (universeel pensioenoverzicht) gaat op dezelfde manier omhoog dus 8 maanden bij één jaar stijging van de levensverwachting. Deze AOW-wijzigingen zijn reeds aangenomen door de Eerste en Tweede Kamer en gaan in op 1 januari 2020.

Verplichte AO-verzekering voor zelfstandigen

Bij onverzekerde arbeidsongeschikten worden de kosten vaak afgewenteld op de samenleving en daarom komt het kabinet voor de zomer van 2020 met voorstellen voor deze verplichte verzekering.

Gezond werkend uw pensioen halen

Tussen 2021 en 2025 wordt er 800 miljoen geïnvesteerd in scholing en duurzame inzetbaarheid om mensen te helpen gezond en werkend hun pensioenleeftijd te halen. Er komt samen met de sociale partners een programma voor duurzame inzetbaarheid en Leven Lang Ontwikkelen (LLO). Mensen met zware beroepen kunnen drie jaar eerder stoppen maar iedereen kan gebruik maken van deze regeling. Tot slot komt er extra fiscale ruimte voor verlofsparen. Op dit moment kunt u 50 weken verlofsparen om eerder met pensioen te gaan en dit wordt 100 weken.

Stuurgroep

Deze bestaat naast het kabinet uit de sociale partners en de groep gaat het SER-advies verder uitwerken en komt dit najaar met een voortgangs-

rapportage. Doel is om het nieuwe pensioenstelsel op 1 januari 2022 in te voeren.

Opnemen bedrag ineens

Tot slot is afgesproken dat er meer keuzemogelijkheden komen om je eigen pensioen in te richten. Het wordt onder andere mogelijk om een deel van je pensioenkapitaal ineens op te nemen, er circuleert een percentage van 10%, en je mag dat dan alleen opnemen op je pensioendatum. Er worden geen eisen gesteld aan de besteding van dit geld dus u kunt het gebruiken voor het aflossen van uw hypotheek maar ook voor een campertje. Deze opname mogelijkheid komt er ook voor lijfrenten, de huidige pensioenvoorziening van zzp'ers.

Samenvatting

Er is een pensioenakkoord maar alleen op hoofdlijnen en veel is dus nog onduidelijk, maar de eerste stappen over de AOW-leeftijd zijn gezet. Het nieuwe pensioencontract heeft grote gevolgen voor werknemers en werkgevers. Er komt compensatie voor oudere werkgevers en waarschijnlijk een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen. Eenmalig geld opnemen op de pensioendatum is een nieuwe optie om uw oude dag flexibel in te kunnen richten. Uw Raskrabbelaar:

Henk Vriesman MFP FFP CFP®

Henk Vriesman MFP FFP CFP®
Beleggingsadviseur en financieel planner

Telefoon: 072-5411065

E-mailadres: h.vriesman@triangelgroep.nl

Ik ben regelmatig in Oman en de Emiraten. U kunt mij mailen of bellen voor een afspraak bij u thuis.

Voor € 490,- maak ik dan een QuickScan van uw financiële situatie. Die QuickScan geeft u inzicht in uw huidige en toekomstige financiële situatie. Ook bespreken we uw doelstellingen en de haalbaarheid hiervan.

TRIANGELGROEP.NL

Frikbord

FASTEST CAR RENTAL SERVICE ON DUTCH AIRPORTS

- Easy pick-up and return
- No nonsense
- Unlimited mileage
- 100% all inclusive

www.bbllcarrental.com

Save time
check in
online at
klm.com

With klm.com you can
reserve your favourite seat
without leaving
your favourite seat.

